

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selem-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ul. 6. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.— po raznašal-
cih dostavljena Din 5.— mesečno.
Maribor, Grajski trg št. 7. Telefon
št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 66.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

MADŽARSKI REGENT HORTHY SE NAMERAVA PROGLASITI ZA KRALJA

Senzacionalne informacije varšavskega lista o bližnjih dogodkih na Madžarskem — Izredno sklicanje parlamenta, da izglasuje vladi pooblastila

Varšava, 6. nov. br. »Goniec War-
szawski« objavlja senzacionalno poro-
čilo svojega budimpeštanskega poroče-
valca o nameranih reformah na Ma-
džarskem. Po informacijah lista je vlada
na svoji včerajšnji seji že razprav-
ljala o pooblastilih, na podlagi katerih
namerava izvesti svoje načrte, ki bodo,
kakor pričakujejo v vladnih krogih,
naleteli pri gotovem delu madžarskega
prebivalstva na odpor. Med drugim
predvideva vladni načrt tudi izvedbo
agrarne reforme, toda le v zelo omeje-
nem obsegu, ki bo le pesek v oči zuna-
njemu svetu. Reforma bo obsegala tudi
novu pridobljene pokrajine, kjer bodo
nekateri odredbe češkoslovaške agrar-

ne reforme ukinjene tako, da bodo raz-
lašeni velenosestniki, ki so po večini
madžarski magnati, dobili vrnjen velik
del odvzete zemlje.

Največjo senzacijo pa je izzvalo po-
ročilo lista, da se namerava regent Hor-
thy proklamirati za madžarskega kra-
lja. To naj bi se zgodilo v najkrajšem
času v okviru velikih svečanosti, ki bodo
prirejene ob zaključku proslave zopet-
ne osvoboditve slovaških in podkarpat-
skih pokrajin. Nadel si bo ime kralj
Nikola I. Svojega najstarejšega sina bo
proglasil za prestolonaslednika.

Budimpešta, 6. nov. br. Vladni
krogi odločno demantirajo vesti o na-
meravi proglasitvi regenta Horthyja
za madžarskega kralja in naglašajo, da
vprašanje madžarskega monarha še ni
rešeno.

Sklicanje madžar- skega parlamenta

Budimpešta, 6. nov. o. Za torek je
sklican madžarski parlament k izred-
nemu zasedanju. Na tem zasedanju bo
vlada predložila parlamentu v odobri-
te zakon o posebnih pooblastilih, ki
jih zahteva vlada, da bi mogla izvesti
svoj program, ki obsega tudi važne no-
tranje politične reforme. Za sejo pa-
rlamenta vlada v političnih krogih ve-
liko zanimanje in pričakujejo zelo napo-
tne debate. Pri tej priliki bodo razprav-
ljali tudi o parlamentarnem zastop-
stvu priključnih pokrajin. Ker je ve-
čina dosedanjih poslancev madžarske
manjšine v ČSR sklenila ostati na Slo-

vaškem odnosno v Podkarpatski Rusi-
ji, bodo morali za te pokrajine najbr-
že razpisati nadomestne volitve.

Evakuacija poteka brez incidentov

Praga, 6. nov. o. Jutri se bo nadalje-
vala predaja ozemlja, ki je bilo priso-
jeno Madžarski. Jutri bodo Madžari
zasedli drugo etapo, ki obsega preosta-
li del žitnega otoka, v torek zasedejo
ozemlje med Novimi Zamki in Rož-
novim, v sredo ozemlje okrog Košic,
v četrtek pa Lučenec, Rimsko Soboto,
Užhorod in Mukačevo. Predaja
ozemlja poteka brez vsakih inciden-
tov. Češkoslovaška vojska se umika na
določene demarkacijske črte, za njo pa
prihaja madžarska vojska. Med obe-
ma vojskama je po 2 do 3 km širok
nevtralni pas. Policijsko službo na
ozemlju, ki ga zasedajo Madžari, pre-
vzamejo posebni oddelki, sestavljeni
iz bivših madžarskih vojevnikov, ki
prihajajo takoj za madžarskimi četa-
mi.

Vključitev Henleinove stranke v hitlerjevsko

Liberec, 6. nov. h. Danes je bila tu v
navzočnosti ministra Hessa in Konrada
Henleina na svečan način izvršena vklju-
čitev sudetsko-nemške stranke k nemški
narodno-socialistični stranki. Hess in
Henlein sta imela pri tem nagovore na zbrane
politične funkcionarje. Med sudetskimi
Nemci je izzvalo razočaranje, da so bili
za voditelje stranke v sudetskih pokraj-
nah imenovani skoraj izključno funkco-
narji stranke iz stare Nemčije.

Dr. Trumbiču gre na bolje

Zagreb, 6. nov. o. Zdravstveno stanje
dr. Trumbiča se je včeraj znatno izboljša-
lo. Zdravniki so mnenja, da je kriza že
minila. Bolnik se počuti zelo dobro, noč
je prebil mirno, danes pa je bil dalje časa
izven postelje in je sprejel tudi več ob-
iskov. Komplikacije so odstranjene in se
bolezen sedaj razvija normalno. Zaradi te-
ga ne bodo več izdajali biltenov.

Nezgodna na zemunskem kolodvoru

Beograd, 6. nov. o. Na zemunskem kolo-
dvoru je prišlo davi do nerodne železniške
nezgode. Pri premikanju sta se odtrgala
dva vagona, ki sta zdrknila preko kret-
nice na drugo progo, po kateri je ravno te-
daj privozil tovorni vlak. Dva vagona sta
bila popolnoma razbita lokomotiva pa je
skočila iz tira. Neki premak je bil hu-
še ranjen in so ga morali prepeljati v bol-
nišnico. Promet zaradi te nezgode ni bil
oviran.

Zborovanje gozdarjev

Beograd, 6. nov. o. Danes so zborovali
tukaj šumarski znanjci iz vse države.
Na svojem zborovanju, ki mu je predsedo-
val g. Miloš Oreščanin, so razpravljali pred-
vsem o svojih stanovskih zadevah in poja-
snili svoje zahteve v daljši resoluciji, ki bo
izročena merodajnim činiteljem. Med dru-
gim zahtevajo, naj se gozdni čuvaji, ki so
še vedno v svojstvu služiteljev in dnevi-
ničarjev, prevedejo v zvanjčnike. S poseb-
no uredbo naj se uredi službeni odnosji
šumarskih zvanjčnikov. Osebe imovinskih
občin naj se prevede v državno službo.

Položaj v Palestini

Jeruzalem, 6. novembra. AA. Reuter:
Položaj v Palestini se je zboljšal v trenu-
tku, ko je vojska prevzela tudi resnično
kontrolno nad to pokrajino. Javno je, da
ta ukrep smatrajo tu za popolnoma upra-
vičen. Prezgodaj je še, prerokovati, kdaj
bo vstaja popolnoma zadušena. Poudar-
jajo pa, da je bila zasedbo mnogih mest
v Palestini in nemirnih vasi preprečena
koncentracija vstajsev. Uvedba dovoljenja
za potovanja je vplivala, da so se s pro-
metnih prog odstranili uporni Arabci.
Danes so na nekaterih krajih vrgli ne-
kaj bomb. V bližini železniške postaje
Gaza je bil ubit en Arabec v trenutku,
ko je prekinil telefonsko zvezo pri Dze-
ninu. V bližini Nablusa so oblasti našle
precej materiala, za kopanje rovov.

Eksplzija na nemškem parniku

San Franciŕco, 6. nov. V strojem od-
delku nemškega tovornega parnika »Van-
couver« je nastala v trenutku, ko je kre-
nil iz zaliva, močna eksplozija. Parnik, ki
je imel 5.000 ton, se je najprej nagnil, na-
to se je pa začel potapljati. Pri eksploziji
je bilo ranjenih več mož posadke, vendar
pa so jih rešili.

Najkrajše zborovanje učiteljske organizacije

Včerašnja izredna glavna skupščina JUU je trajala vsega samo četrt ure in so bili vsi predlogi sprejeti s 300 proti 4 glasovom

Zagreb, 6. nov. z. Kakor znano, je bila letna redna skupščina Jugoslovenskega učiteljskega združenja zaradi obstrukcije opozicije predčasno zaključena. Po daljših pogajanjih je bila za danes sklicana v Zagreb izredna glavna skupščina, da nadaljuje razpravo o še nerešenih točkah dnevnega reda. Ko pa so se davi zbrali delegati, ki so prišli iz vseh krajev države v Zagreb, jim je bilo sporočeno, da se zborovanje ne more vršiti zaradi splošne prepovedi zborovanj, ki jo je izdal Glavni odbor interveriral na vseh straneh in je naposled izposloval dovoljenje, da se zborovanje lahko vrši, vendar pa se mora čim bolj skrajšati in čim prej končati. Delegati, ki so se zbrali v prostorih Kola že ob 10. dopoldne, so nato ob 16. lahko začeli zborovati. Na predlog predsednika Dimnika je bila ob viharnih ovacijah sprejeta udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju. Predsednik je

nato pojasnil vzroke zakasnela začetka zborovanja in je bil sprejet njegov predlog, da se zborovanje prilagodi izrednim prilikam ter opuste vse govori in vse debate. Zaradi tega so na zborovanju razpravljali samo o najnujnejših zadevah predvsem o proračunu, ki znaša 1.8 milijona in je za blizu 300.000 nižji od sedanjega. Proračun je bil sprejet enako kakor vsi ostali sklepi s 300 proti 4 glasovom opozicije, ki je imela na zadnji redni glavni skupščini 129 glasov. Ob zaključku je predsednik Dimnik še enkrat poudaril solidarnost učitelstva v borbi za dobrobit kralja, naroda in domovine. S petjem državne himne je bilo zborovanje zaključeno. Trajalo je vsega samo četrt ure in je to najkrajše zborovanje v zgodovini učiteljske organizacije. Delegati so z večerimi vlaki odpotovali domov, člani glavnega odbora pa so ostali še v Zagrebu, kjer bo jutri seja glavnega odbora.

Velik požar v Dugi Resi

Karlovac, 6. nov. o. Danes popoldne ob 17.30 je izbruhnil v velik tlorisni predvaja in tikan in Dugi Resi je dosedaj še nepojasnjenega vzroka ogenj, ki se je silno naglo širil ter v kratkem času zajel vso tovarno in velika skladišča bombaža. Ker je delo v tovarni zaradi nedelje počivalo, so ogenj opazili šele tedaj, ko je bil večji del skladišča že v plamenih. Domači gasilci so bili sicer takoj na mestu, vendar pa niso mogli obvladati razbujenega ele-

menta. Ravnateljstvo tovarne je zaradi tega telefonično zaprosilo za pomoč gasilce iz Karlovača, ki so se takoj podali na pot. Ob uri, ko to poročamo, je v plamenih že vsa tovarna, ki bo, kakor izgleda, popolnoma uničena. V skladišču je bilo več tisoč bal bombaža, zaradi česar je gašenje ognja priložilo toliko množino lahko gorljivega blaga zelo težavno. Škoda gre v milijone.

Zopet samomor mlade Slovenke v Zagrebu Z lizolom se je zastrupila 18 letna Dragica Padežnik iz Frankolovega pri Celju

Zagreb, 6. nov. o. Danes popoldne so našli na obali Save blizu savskega mosta nezavestno mlado dekle. Zauzdujala je po lizolu. Kmalu so ugotovili, da je hotela napraviti samomor. Izplila je večjo količino lizola. Nemudoma so poklicali reševalce, ki so jo prepeljali v bolnišnico, toda nesrečna mladenka je že med prevozom izdihnila. Iz najdenih dokumentov so ugotovili, da gre za 18-letno Dragico Padežnik, ki je bila uslužbena v Zagrebu. Doma je iz Frankolovega pri Celju. Zapustila je dvoje pisem. V enem prost svojo mater, drugi ji odpusti ta korak, ker je pač življenje tako težko, da ga ni mogla več prenašati. Drugo pismo je naslovljena na svojo izvoljenca, kateremu zagotavlja svojo ljubezen, ki jo ponese neuslišano seboj v grob.

vill, da gre za 18-letno Dragico Padežnik, ki je bila uslužbena v Zagrebu. Doma je iz Frankolovega pri Celju. Zapustila je dvoje pisem. V enem prost svojo mater, drugi ji odpusti ta korak, ker je pač življenje tako težko, da ga ni mogla več prenašati. Drugo pismo je naslovljena na svojo izvoljenca, kateremu zagotavlja svojo ljubezen, ki jo ponese neuslišano seboj v grob.

Japonske zmage v kitajski luči

Kitajska vlada zavrača trditve japonske vlade in napoveduje nadaljno najodločnejšo borbo

Cungking, 6. nov. br. Osrednja kitajska vlada je objavila odgovor na deklaracijo japonske vlade, v kateri je tokijska vlada zatrjevala, da je japonska vojska doslej zasedla polovico Kitajske. Kitajska vlada med drugim naglašava v svojem odgovoru, da japonska vlada s takimi neresničnimi trditvami vara japonski narod in nepoučeno inozemstvo, ker je položaj v resnici dočela drugačen. Tri četrtine ozemlja, o katerem trdi japonska vlada, da so ga zasedle japonske čete, je dejansko pod kontrolo zakonitih kitajskih oblasti. Osrednja vlada ima vso oblast v svojih rokah in prebivalstvo vsega ozemlja, ki ga smatrajo Japonci že za osvojenega, je na strani zakonite kitajske vlade. Prebivalstvo ne priznava niti japonskih napadalcev, niti onih, ki jim služijo. Kakor pred japonskim vpadom na kitajsko ozemlje, se kitajska vlada tudi sedaj naslanja na ves kitajski narod, ki ji neprestano pošilja izraze svoje udanosti in zvestobe in enodušno pozdravlja obrambno akcijo maršala Čangkajska. Ob podpori ogromnega kitajskega naroda bo kitajska vlada nadaljevala svojo borbo proti japonskim osvajalcem vse tako dol-

go, dokler ne bodo Japonci doživeli na kitajskem ozemlju svojega končnega poraza in se umaknili nazaj preko meje. Kitajska vlada naglašava dalje v svojem odgovoru, da skušajo Japonci z naravnost divjaškimi sredstvi vstrahovati mirno kitajsko prebivalstvo. Brez vsakega vojnega cilja brezdušno bombardirajo kitajske naselbine, mesta, bolnice in šole. S strupenimi plini sejejo smrt ne samo med kitajskim vojskovanjem, med starci, ženami in otroci. Njihov cilj je jasen: čimbolj prepljati kitajski narod in z vsemi sredstvi zlomiti njegov odpor. Toda Kitajska ne bo nikdar suženj Japonske in nikdar ne bo sprejela ponižavajučih mirovnih pogojev.

Načrt o federativni ureditvi Kitajske

Peking, 6. nov. AA. Načrt o federativni ureditvi Kitajske, ki ga je izdelal general Dojhara, je sedaj odobrila japonska vlada. Dojhara se je včeraj vrnil iz Tokija v Peking.

Rooseveltovo oboroževalni program Amerika mora imeti najmočnejše letalstvo

Washington, 6. novembra. AA. Reuter: Iz uradnih krogov se je zvedelo za končno namero Roosevelta, da bo zahteval od kongresa pooblastilo za zgraditev najmočnejšega letalstva na svetu. To zračno brodogeje USA bi štelo 7 do 10 tisoč letal. Naslednji načrti predsednika Roosevelta vsebujejo v prvi vrsti okrepitev narodne obrambe in popolno ter hitro

opremo jedra ameriške vojske, ki naj bi štela 400.000 mož. Kakor izjavljajo pooblaščen krogi so za letošnji predvideni izdatki v višini 300 milijonov dolarjev. Za ta načrt je tudi predvidena oprema rezervnih vojaških oddelkov, ki bi šteli milijon ljudi. Ti oddelki bi mogli biti v primeru morebitne vojne poslani za nekaj mesecev na fronto.

Likvidacija avstrijskega tiska

Dunaj, 6. nov. br. Po 44letnem izhajanju je danes prenehala izhajati zloglasna dunajska »Reichpost«, bivši oficijelni organ Seipla, Dollfusova in Schuschniggova. List je bil vodilni organ avstrijskih klerikalcev in je vedno hujskal proti Jugoslaviji in podpiral zlasti Paveličeve ustaše. Proslavil se je zlasti s svojim pisanjem o prillid mar-

sejskega atentata. Tudi ostali vodilni avstrijski listi so v hudi krizi. »Freie Presse« in »Wiener Tagblatt« sta ustavila svoje večerne izdaje in izhajata sedaj samo zjutraj.

Eksplzija v angleškem vojaškem skladišču

London, 6. nov. br. V skladišču protiletalske brigade je nastala danes po nepravilnosti nekega vojskega eksplozija, pri kateri je bil en vojak ubit, štirje pa ranjeni.

Volitve na Poljskem

Opozicija se je popolnoma abstinirala — Rezultati bodo znani šele danes

Varšava, 6. nov. br. Danes so bile volitve v Sejm in senat, meseca decembra pa bodo običinske volitve. Kakor znano, sta bila Sejm in senat razpuščena meseca septembra z dekretom predsednika republike in istočasno razpisane nove volitve. Današnjim volitvam pripisujejo toliko večjo važnost, ker bo novi parlament sklepal o končni ureditvi državnega sistema, o novem volilnem zakonu, zlasti pa še zaradi tega, ker bodo pri današnjih volitvah izvoljeni senatorji in poslanci volili leta 1940. novega predsednika republike. Značilno za notranje politične razmere na Poljskem pa je dejstvo, da so se tri največje poljske opozicijske stranke popolnoma abstinirale in slično, kakor leta 1935, tudi za te volitve proglasile »plebiscit molk«. Poljske opozicijske stranke smatrajo, da jim sedanji volilni zakon onemogoča, da bi pri volitvah pokazale svojo stvarno moč, ker se volilci ne morejo opre-

deliti za onega kandidata, ki bi ga sami želeli, marveč morajo glasovati za one kandidate, ki jih določi posebna volilna komisija. Ker pa tvorijo to komisijo predstavniki raznih ustanov in samoupravnih teles, ki jih postavlja vlada, je razumljivo, da postavlja ta komisija samo take kandidate, ki so po godu vladi. Glede izida volitev zaradi tega ne more biti dvoma, gre samo za to, kolikšna bo volilna udeležba. Volilnih upravičencev je okrog 17 milijonov. Med volilnimi kandidati so poleg predsednika vlade Skladkovskega vsi ministri ter vsi vodilni člani vladnega tabora. Glasovanje se je pričelo ob 9. dopoldne in je trajalo do 21. Rezultati bodo zaradi tega znani šele pozno popoldne oziroma jutri. Včeraj so vladne stranke po vsej državi priredile številna zborovanja, na katerih so agitirale za čim večjo udeležbo.

Zopet potres na Japonskem

Mnogo mest in vasi popolnoma porušenih — Po prvih vesteh je izredno veliko smrtnih žrtev

Tokio, 6. nov. o. Vse severno in vzhodno Japonsko je zopet zadela huda potresna katastrofa. Včeraj ob 8.40 srednjeevropskega časa o vse svetovne potresne postaje zabeležile katastrofalen potres. Kakor se je pozneje ugotovilo, je središče tega potresa v Midi na japonskem otoku Honši. Potres je zajel vse ozemlje v okrožju 600 km. Prizadeta je vsa vzhodna obala. Severno od Tokia do Ibarakija ni mesta in vasi, ki bi ostala neprizadeta. S potresnim

ozemljem so prekinjene vse telefonske in brzojavne zveze in je ustavljene tudi vse promet. Obseg katastrofe še ni pregleden, vendar pa že sedanje vesti kažejo, da je število človeških žrtev izredno veliko. Po dosedanjih vesteh sta mesti Miagi in Ivate popolnoma porušeni in je tu število smrtnih žrtev največje. Vlada je poslala v potresno ozemlje vojaške oddelke, da pomagajo hudo prizadetemu prebivalstvu, ki je letos preživel že dva huda potresa.

Hudi boji na Ebru

Republikanci se obupno branijo

Saragosa, 6. novembra. AA. Včeraj je divjala ves dan silovita borba okoli vasi Mora de Ebro, kjer so republikanske čete iz rovov, ki predstavljajo železni obroč, branile ta ključno bojišča ob Ebru. Nacionalistične čete so danes napredovale, vendar pa se niso vkorakale v Moro de Ebro. Vrhovno poveljstvo je prepovedalo boje po ulicah, ker je dogajalo, da vas sama ne predstavljajo strateško važne točke, pač pa samo njene komunikacije. Barcelona, 6. nov. AA. Havas: Z republikanske strani poročajo, da se vedno divjajo ogorčeni boji okoli Pinele. Sovražnik je imel težke izgube. Nacionalistična letala so bombardirala pristanišča Aemilia. Bombe so zadele tudi ameriške

ladje »Elenia«, na kateri je izbruhnil požar. Bilbao, 6. nov. AA. Španske nacionalne čete napredujejo v smeri Mora del Ebro, kjer se je zbral sovražnik k odločnemu odporu. Ker so borbe na tem odseku zelo krvave, je videti, da hoče sovražnik na vsak način odbrzati svoje postojanke na tem kraju. Med padlimi v teku današnjih bojev se nahaja na strani španskih republikancev tudi komandant 10. republikanske divizije Henry Marin. Barcelona, 6. nov. AA. Havas: Pri bombardiranju Taragone so bile med drugimi ubite tudi tri ženske. Sovražni bombniki so vrgli 300 bomb. Smrtne žrtve so bile številne.

Kronika od sobote do ponedeljka

Ljubljana, 6. novembra
Preživeči smo spet lepo nedeljo, kakršnih nam je letošnja jesen naklonila že celo vrsto. Dopoldne je kakor običajno ležala megla, a popoldne je sonce izabilo trume izletniških v okoliške pokrajine, ki so polne čudovitih barv. Bliznja izletišča so bila dobro obiskana in izletniki so zlasti proti večeru uživali lepe razglede v Ljubljani je nedelja potekala ob milem, ugodnem vremenu prav živahnem. Posebno hudič nesreče ni bilo, o ostalih dogodkih pa v naslednjem podrobneje poročamo.

Nesreče treh tekmovalcev na Večni poti

Na motociklistični tekmi, ki je bila sportna atrakcija današnje nedelje, so se precej hudo poškodovali kar trije tekmovalci, med njimi tudi prvak našega motociklističnega sporta Ludvik Starič. Na Večni poti je tako nerodno padel s svojim motorjem, da je dobil precej hudo poškodbo v desnem kolku. Mestni reševalci, ki so s svojim vozom spremljali tekmovalce na vsej progi, so ga takoj naložili, da ga prepeljejo na kirurški oddelek, a Starič o bolnišnici izprva ni maral ničesar slišati. Tako so ga pripeljali najprej na cilj, kjer so mu službojci zdravnik nudihi prvo pomoč, nazadnje pa se je v dal njihovo navsuetu in se dal odpeljati v bolnišnico. »Letecu Kranjcu« želimo skorajšnjega okrevanja,

Svečana akademija koroških legionarjev Ob dvajsetletnici Malgajevega pohoda na Koroško

Točno pred dvajsetimi leti, dne 6. novembra 1918 je zapustil Celje Franjo Malgaj s svojo četo, odrinil je na Koroško in zasedel Velikovec. Okoli 300 naših najboljših legionarjev sniva svoj večni sen na Koroškem. V spomin te 20-letnice so priredili v soboto zvečer koroški legionarji svečano akademijo v veliki dvorani Kazne.

Predsednik LKB g. Ciril Zupan je pozdravil vse navzoče, med njimi posebej pokrovitelja g. bana, častnega predsednika g. divizionarja zastopnike mestne občine, oficirje, komandanta 40. pešpolka, invalide, rezervne oficirje, bojevnike in ostalo občinstvo. Spored se je začel z Jenkovim »Slavnostno predigro«, ki jo je z največjo dovršenostjo izvajal orkester dravske divizije pod vodstvom višjega kapelnika podpolkovnika F. Herzoga. Slavnostni govornik Andrejka je poudaril pomen 20-letnice rojstva naše borbe, boja za naše meje. Spomnil se je imen Malgaja, majorja Lavriča, ki je zasedel Borovlje nadporočnika Šefmanna, ki je zasedel Zgoranj Savsko dolino in Vrščič — vsi so imeli za sabo le peščice ljudi in ta maloštevilna posadka je meseca junija 1919. leta zloznila jak sovražnikov odpor ter v d'vnem poletu zasedla Celovec in Gosposvetsko polje. V teh bojih je padlo več sto naših ljudi in pokrilo koroška tla, ki so bila ne-

da bi mogel spet zdrav in v najboljši formi v motorizmu zmagovito zastopati naše ime!

Razen njega so reševalci pripeljali na kirurški oddelek tudi 29-letnega brezposelnega električarja Ivana Vukeliča iz Zagreba, ki je padel z motorja in dobil hude poškodbe po glavi, in pa 31-letnega brezposelnega mehanika Slavka Planinca, prav tako iz Zagreba. ki je padel že dopoldne na treningu in si pod kolenom zlomil nogo.

Šentjakobčani so pričeli novo sezono

V soboto zvečer so Šentjakobčani otvorili novo sezono v dvorani svojega gledališča v Mestnem domu Zvesti hvaloredni tradiciji, ki so jo bili uvedli pred leti, so tudi letos za prvo predstavo naštdiralni izvorno slovensko delo. Kraigherjevo »Skoljko« Delo, ki ga je ansambel z vno manštudiral v Petrovičevi režiji. Je privabilo poleg pripadnikov stare šentjakobške družine tudi lepo število literarnega občinstva. prisoten je bil tudi avtor Prvi večer se je zdelo, da se igralci vsem psihološkim finesam in težki problematiki drame niso mogli pogrezniti do dna, zato pa so bili na prvi repriži v nedeljo mnogo bolj vigrani. »Skoljka« sama in uprizoritve po pravici zaslužita, da ob občinstvo šentjakobsko gledališče še mnogokrat napolni.

koč zibelka in središče našega naroda. Tam je bil naš dvor in tam se je vsa stoletja glasil naš jezik. Koroška nikoli ni prenehala biti naša kulturna dežela. F. hernecher, Gutsman, Janežič, Jarnik, Major Ziljski — to so imena, ki so v najtesnejši povezanosti s Koroško in našo narodno prosveto. Legionarji nameravajo izdati za svojo dvajsetletnico spominsko knjigo, ki bo odkrila marsikaj novega iz težkih časov in bojev za naše narodno osvobodjenje iz tisočletnega suženjstva.

Po spominskem govoru je zapelo glasbeno društvo »Sloga« Aljaževi pesmi »Slovan na dan« in »Zakaj duša« ter koroško »Borne jest haveljame«. Po kratkem odmoru je recital osmošolec Ivan Podobnikar Gradnikovo »Gosposvetsko polje«, naka sta sledili še dve teletki petja. Sloga je zapela še eno koroško — »Jes sm pa snučej blue« in Hajdrihovo »Morje«. Ob zaključku sporeda je zalagal orkester vojaške godbe Peštovo koncertno uverturo »Jugoslavija«.

Čisti dobiček akademije je namenjen revni članom in njihovim rodbinam, saj mora društvo skrbeti za obstoj svojih žal v javnosti tako pozabljenih članov in se zavzemati za rodbine in sirote padlih tovaršev. Po sporedu se je razvil ples, ki ga je vodil plesni mojster g. Jenko, igrala pa je vojaška godba.

de nezgode že akoraj na dnevnem redu. Skrbno bi bilo treba pregledati predvsem motorje vseh starejših voz in vse, ki več ne ustrezajo namenu, poslati med staro žaro.

Borba naših šahistov v Zagrebu

Zagreb, 6. novembra
 Ob 14. se je pričela v prostorih ASK na Slomškovem trgu tekma za državno prvenstvo v šahu med ASK in dosedanjim prvakom Ljubljanskim šahovskim klubom. Tekmo je vodil inž. Rainer. Goste je najprej pozdravil podpredsednik kluba Propkop v imenu Ljubljancov pa se je zahvalil potni maršal Peterman. Ljubljancani so imeli na neparnih deskah bele figure. Ob času našega poročila, to je ob 19. so bili rezultati naslednji:

1. deska: Milan Vidmar mlajši-dr. Astaloš 1:0. Milan Vidmar je otvoril z damskim gambitom, Astaloš se je branil s slovaškim obrambo. Po izvrstni pozicijski igri si je Milan Vidmar osvojil kmeta in nato še kvaliteto, naka se je Astaloš podal.

2. deska: Furlani-Kalabar Zelo dramatičen potek. Furlani si je najprej osvojil kmeta, a ga je kmalu vrnil in nato še enega, a si je ustvaril lepo kombinacijo. V končnici je Kalabar prezrl kvaliteto in stoji Furlani ob prekinitvi na zmago.

3. deska: Sorli-Rabar 1:0. Sorli je otvoril s kraljevim kmetom. Rabar se je branil z Aljehinovo obrambo, toda Sorli si je kmalu ustvaril boljšo pozicijo. Rabar je prezrl trdnjavo in se udal.

4. deska: Gabrovšek-Subarič 1:0. To je bila damska indijska igra. Izprva je bila pozicija obeh precej komplicirana in izgledi nejasni. V časovni stiski pa je dobil Gabrovšek damo za trdnjavo in s tem tudi odločil igro v svojo korist.

5. deska: Šiška-Jerman. Grünfeldova obramba damskega gambita. Po obojestransko prevladni igri si je Šiška ustvaril lepo pozicijo. Igra še ni bila končana.

6. deska: Sikošek-Licul. Slovanska obramba damskega gambita. Licul si je ustvaril lepo pozicijo, nadaljeval pa je slabo in je dovolil Sikošku protišanse. Ob prekinitvi je pozicija nejasna.

7. deska: Ciril Vidmar-Sailinger 1/2:1/2. Ciril Vidmar je v siciljanki kot beli takoj nadigral nasprotnika in si je ustvaril lepi položaj na damskem krilu, toda v srednici se je prenegalil in se je naposled moral zadovoljiti z remijem.

8. deska: Geržinič-Popović. Španska otvoritev. Zelo zablorkana pozicija. Popović si je ustvaril nekoliko boljšo pozicijo in ima izgleda za zmago. Ob prekinitvi ob 18.13 je stanje kazalo, da bo LSK najbrž zmagal v razmerju 5 in pol : 2 in pol ali pa 5:3 točkam.

Prva senzacija na šahovskem veleturnirju v Amsterdamu

Amsterdam, 6. novembra. Danes se je tu začel šahovski turnir, ki se ga udeležuje osem najboljših šahistov sveta. V prvem kolu so se srečali sledeči pari: Fine-Botvinnik, Euwe-Keres, Flohr-Capablanca in dr. Aljehin-Reshevsky. Do prekinitve po 5 urni igri sta bili končani samo dve partiji. Do senzacije je prišlo v partiji Fine-Botvinnik, v kateri je American Fine proti pričakovanju v francoski partiji porazil Botvinnika. Dr. Euwe in Keres sta dala svoji partiji po 40 potezah remis. Ostali dve partiji sta bili po 40. potezi prekinjeni. Partija Flohr-Capablanca stoji približno enako, dr. Aljehin pa je proti Reshevskemu kot beli v Nimcovevi obrambi dobil kmeta in ima v prekinitvi pozicijo izgleda na zmago. Prekinjeni partiji se nadaljujeta jutri zvečer, drugo kolo pa se bo vršilo v torek.

Naše gledališče

DRAMA
 Začetek ob 20. uri
 Ponedeljek, 7. novembra: zaprto
 Torek, 8. novembra: zaprto

Zabavna in duhovita komedija »Brezov gaje« prikazuje z učinkovitim, suhim angleškim humorjem detektivsko zgodbo, ki se godi v mirnem rodbinskem zatistju v Brezovem gaju. Avtor je ural v tej svoji trolejanski igri zgodbo o ponarejalcih denarja, ki jih zasleduje oblast. Delo režira Bratko Kreft. Glavno vlogo bo igral g. Levcar.

OPERA
 Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 7. novembra: zaprto
 Torek, 8. novembra: Aida. Premierski abonma

Velicština Verdijeve opera Aida se bo pela v naši operi jutri v torek 8. t. m. Veliko tenorsko vlogo bo pel ta večer prvič na našem odru g. Franc. Njegov lepi glas močnega dramatičnega značaja bo prav gotovo uspel v tej veliki dramatično tenorski vlogi. Naslovno vlogo Aida bo pela gospa Karna, mezosopransko vlogo g. Kogejeva, baritonsko partijo g. Primožič in velikega duhovna ravnatelj Betetto. Opero bo dirigiral dr. Švara. Režijo bo imel g. Primožič, režiser Narodnega gledališča. Predstava bo za premierski abonma.

V soboto se bo pela prvič na slovenskem odru Masseneta opera »Don Kichot«. To znamenito odrsko delo francoske operne literature, ki je imelo krstno predstavo leta 1910. v Monte Carlu, je še danes na repertoarju francoskih in tudi drugih gledališč. Naše občinstvo je imelo ponovno priliko slišati razne arije po ljubljanski radio oddajni postaji, ki je oddajala posleže znamenitega ruskega basista, pokojnega Šaljapina, ki je smatral vlogo Don Kichota za eno svojih glavnih in najboljših basovskih vlog poleg Borisa Godunova.

Objave

Članstvo ljubljanskih sokolskih društev opozarjamo in vabimo na slavnostni večer Glasbene Matice ljubljanske, ki bo pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. danes v ponedeljek ob 20. v veliki unionski dvorani v proslavo 20letnice našega osvobodjenja. — Zdravo! Meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev.

Umrla je v Ljubljani v soboto Marija Krišch, rojena Mrvar, učerka že zdavnaj umrlega uglednega ljubljanskega meščana. Dosegla je starost 70 let. Pogreb bo danes ob pol 15. izpred Martvaške veže« splošne bolnišnice.

Samo še danes ob 16. in 21. uri ANNABELLA v prokrasnem filmu
KINO SLOGA KRALJICA ZRAČNIH VIŠAV
 TELEFON 27-30
 POZOR!! Pod dozdevnim oklepom neprodorne hladnosti in ravnodušja
 JUTRI PREMIERA! blje v prah hrabrih pilotov srce polno toplote, tovariške
 ljubezni in razumevanja za tujo boleat in radost.
 »TAMARA« Najdovršenejša podoba prave ruske duševnosti, ki se odlikuje po žarki ljubezni, borbosti in s neobičajnim pojmovanjem vprašanja časti!

Smrtna nesreča avtomobilista Pri Vranskem je avto povozil Antona Švajgarja

Celje, 6. novembra
 Danes dopoldne so vozili s tovarnim avtomobilom Josipa Kovača iz Trčiča iz Maribora proti Trčiču prejo. Avtomobil je sifiral 30-letni Antona Švajgar, kraj njega je sedel drugi Šofer Sadnikar in sprovodnik Bulovec. Ko so prispeli okrog 9. dopoldne do Vranskega in so vozili kaka 2 km, se je pojavil v motorju defekt. Šofer Švajger in sprovodnik Bulovec sta izstopila, da bi vsak s svoje strani pregledala avtomobil. Medtem časom je Sadnikar počasi vozil dalje. Nenadno je pa Švajgerju spodrnilo in padel je pod avtomobil. Kolesa so šla čezenj, zmečkala so mu dimlje in mu zdrobila desno nogo ter mu jo obnemom zlomila v stegnu. Zdravnik dr. Serko z Vranskega je takoj nudihi prvo pomoč in je nato odpeljal ponesrečenca s svojim avtomobilom v celjsko bolnišnico. Takoj po prevozu ob 9.45 pa je Švajger podlegel poškodbam Zapuška žena, s katero se je pred kratkim poročil.

Zemunska telefonska centrala instalirana v Celju

Na celjski pošti so v soboto zvečer demontirali dosedanje iztrošeno telefonsko centralo, ki je bila do ustanovitve mariborske avtomatične centrale v obratu v Mariboru in so jo nato instalirali v Celju. Namesto dosedanje centrale so instalirali prejšnjo zemunsko centralo. Dočim je dose-

danjo centralo po prevratu dobavila Nemčija na račun reparacij, je za novo instalirano centralo poljskega izvona. Kaže, da Celje v doglednem času še ne bo dobilo nujno potrebne avtomatske centrale.

Slavje celjskih grafičarjev

Ob 70-letnici Grafičarjev v Sloveniji je bilo danes v Celju slavnostno zborovanje v mali dvorani Celjskega doma. Ob 9. se je zbralo grafično delavstvo, navzoči so bili tudi zastopniki mestne občine, poštne uprave, grafičnih podjetij, Sokola in strokovnih organizacij. Ko je salonski orkester celjske železničarske godbe zaigral koračnico, je Josip Juraj pozdrvil navzoče zastopnike ter grafično delavstvo. V svojem govoru je nato orisal uspešno stanovsko in kulturno delo grafične organizacije v Sloveniji. Nato je g. Sandi Videčnik deklariral posem o Guttenbergu, salonski orkester pa je zaigral priložnostni komad. Peter Gušterle je prečital poročilo o delovanju grafične organizacije od njene ustanovitve do danes. Ob 70-letnici so čestitali grafičarjem nadkomisar Pogačnik v imenu mestne občine, Zupančič v imenu celjske podružnice UJNZB, g. Godnik v imenu svobodnih strokovnih organizacij, g. Hočevar v imenu JSZ, Četina v imenu Sokola, Fric v imenu NSZ, Vodopivec v imenu Dolavske zbornice, itd. G. Juraj se je zahvalil za čestitke, nato je godba zaigrala triglavsko koračnico.

Lepa dirka na Večni poti

Motosekcija Avtokluba je včeraj dobro izvedla svojo prvo prireditvev — Zmagovalec je bil s časom 3:32.4 Ilirijan Janko Šiška, ki je dosegel povprečno hitrost 91.4 km na uro

Ljubljana, 6. novembra.
 Motosekcija ljubljanske sekcije Avtomobilskega kluba je danes prestala svoj sportni krst na prvi vnanji prireditvi. Za priznanje prve preizkušnje svojih sposobnosti na terenu je izbrala idilično ležečo Večno pot za Rožnikom, na kateri je danes popoldne izvedla cestno hitrostno dirko z motorji Ker je progla razmeroma kratka (2.4 km), je spored zaokrožila tako, da so dirkači vozili za konkurenco v vsako smer po enkrat, kar je bilo tudi za občinstvo bolj privlačno. Pri tej priliki pa je treba le pripomniti, da le sicer lepa cesta za hitrostno motociklistično prireditvev manj prikladna, predvsem zaradi ožine, deloma pa tudi zaradi nekaterih ostrih ovinkov, ki jih ogrožajo razen tega tudi blizu cestišča stoječa drevesa. Morda bo motosekcija storila le bolje, če si bo za prihodnost izbrala primernejši teren, ki pa naj bi bil po možnosti čim bližje mestu, ker se bo le tako dalo za motorizem storiti oltko propagande, kakor jo je dosegla današnja prireditvev.

Zanimanje za motociklistiko raste pri nas od prireditvev do prireditvev in tudi današnja dirka je privabila na oba cilja odnosno starta pri izišču Panonije in Pod Rožnikom kakor tudi na obeh straneh dirkalne proge rekordno število gledalcev. Prirediteljem je bilo dalje naklonjeno tudi lepo jesensko vreme. Sledničje so organizatorji današnje dirke poskrbeli tudi za nadvse lično vnanjo sliko obeh glavnih zbirališč občinstva v Mostecu in Podrožniku, ki je bilo vse v zelenju in zastavah, pripravljeno so posetili tudi številni gostje, med njimi številni predstavniki vseh sorodnih društev, največ MK Ilirije in Moto-Hermesa, dalje zastopniki oblastev, skoraj polnoštevilno pa je bil seveda zastopni tudi upravni odbor Avtomobilskega kluba s predsednikom g. Avgustom Proprotnikom na čelu.

Dirke so se začele z neznamo zamudo, ki pa glede na zmanjšano število tekmovalcev ni imela nobenih posledic in se je dirka končala, kakor je bilo m'šieno sploh, v dobri uri in pol. Na startu se je javilo vsega

22 dirkačev

med njimi v kategoriji turnih motorjev do 1.000 ccm znana vozača poročnik Glebov iz Maribora in Ilirijan Vidmar Stane, v kategoriji sportnih motorjev pa cela vrsta znancev z motociklističnih dirk, kakor Dušan Breznik, Viktor Skopec, Jože Maček, Janko Šiška, Ludvik Starič, dr. Aleksander Hribar iz Zagreba in še nekateri. Dirka je nudila dober sport, največji uspeh je vsekar imela v propagandnem nozedu. Morda se bodo te množice, ki jih motociklistika veseli, polagoma le naučile reda in disciplne, ki ju je bilo danes na nekaterih mestih še zmerom premalo.

Zal prireditvev ni minila brez nesreč in so morali že z dopoldanskega trenirna, pa ponovno tudi še odelatiti tri udeležence v bolnico. Med njimi je bil na nesrečo na prvi vožnji tudi naševameški tekmeč Šiška sleteti Kranjec Ludvik Starič, ki je v zadnjem delu proge nesrečno padel in moral ostati. Ostal dva poškodovanca sta Zagrebčana.

Tehnični rezultati

so bili naslednji:

Turne kategorije:
 do 125 ccm: 1. Fantini Valter (Hermes) na DKW 4:40 1 petinka, 2. Simenc Hinko (Hermes) na DKW 4:42, 3. Blatnik Franc (Hermes) na DKW 4:44 3 petinke.

do 350 ccm: 1. Anžur Alojz (Hermes) na DKW 3:55 4 pe., 2. Bar Vinko (Ilirija, Kranj) na DKW 4:37.5, 3. Djordje-

vič Franjo (Hermes) na Triumph 4:42 4 petinke.

do 1000 ccm: 1. Vidmar Stane (Ilirija) na BMW 3:37, 2. Glebov Aleksander (Mk Pohorje) na Puchu 4:07 2 petinki.

Sportne kategorije

do 350 ccm: 1. Breznik Dušan (Avtoklub) n. DKW 3:37 4 pet., 2. Lapajns Julij (Ilirija) na Horex 4:34 2 petinki.

do 1000 ccm: 1. Šiška Janko (Ilirija) na BMW 3:37 2 petinki. 2. dr. Hribar Aleksander (MK Zagreb) na BMW 3:39 2 petinki, 3. Payer Polde (Ilirija) na Stancard 3:4 2 petinki.

Najboljši čas dneva je dosegel zmagovalec v sportni kategoriji do 1.000 ccm Janko Šiška (3:32 2 petinki), kar pomeni, da je vozil s povprečno hitrostjo 91.4 km na uro.

Zvečer ob 20. je bil v restavraciji »Zvezde« družabni sestanek, na katerem so bili razglašeni rezultati in razdeljene številne lepe nagrade.

Motosekcija Avtomobilskega kluba je storila svoj prvi korak v sportni svet in prvi izpit opravila s lepim uspehom.

Irska zgodbica

Irci so na glasu kot manj dovzetni ljudje, ki dolgo razmišljajo.

S povito roko je stopil neki kupnik k zdravniku. Ta je dognal, da je roka pribita in vprašal je duhovnika, kako se je ponesrečil.

— Doktor, pravim vam, da sem pred dvema letoma...

— Oprostite, velečastiti, govorim o vaši roki...

— Pa da, pred dvema letoma sem bil na obisk k škoju...

— Toda — vprašam vas še enkrat, kako ste si poškodovali roko?

— Takoj, doktor, samo pazite, pa boste razumeli. Pred dvema letoma, kakor reče no, sem bil na obisk k škoju. Ker sem bil že pozem, sem moral prenočiti v gostini. Po večerji sem bil v svojo sobo in legel. Prav ko sem se usnil, je nekdo potrkal na vrata! Naprej sem dejal. Pa sem videl, kako je vstopila krasna, pebrirana sobarica in rekla:

— Velečastiti, hladno je. pa bi morda želeli še eno ali dve odejli...

Vijudno sem se zahvalil dekletu za pozornost in znova zlezal pod odejo. Bilo je morda četrt ure za tem, ko se je po trkanju spet javila služabnica in dejala:

— Velečastiti, ali vam res ni treba še odeje?

— Kaj že, ne, ne, naspleska hvala... In znova sem zaspal. Ne dolgo zatem me je spet predramilo trkanje, sobarica je vstopila in ponujala odejo. Zdal sem se strano razjutil, opozval dekletu in jo naglal. Šele nato sem lahko mirno zaspal.

— Od tega sta minili dve leti, kakor sem dejal, ne da bi pozabil na to. Davi sem se spenjal na lestvo, da bi pribil žebelj v zid, pa mi je nenkrat padlo na um vprašanje, čemu je dekletu takrat trkral potrkalo in vstopilo v mojo sobo... Najbrž je hotela, seveda, spati z menoj, ničveredical. Tedaj sem se tako razburil, da sem namah izgubil ravnotežje in padel z lestve. Zdal veste, kako sem si prebil roko.

PRIHRANEK

Glavni kolodvor. Mlada žena, starejša gospa in dečko stojte pred blagajno.

Mlada žena: Prosim dve in pol karte za Kranj.

Uradnik: Ze koga je polovica karte?

Mlada žena: Za tega dečka!

Uradnik: Pa ta nosi že dolgo hlače!

Mlada žena: Ah, tako, vi razsojate po dolžini hlače! Prosim tedaj zame pol karte.

— A jaz se peljem zastojni vslikline veselo starejša gospa.

Samo še danes ob 14.15 uri
GARY COOPER RUFFALO BILL
JEAN ARTHUR
 Matinejske cene od din 2.50 — 6.50!
 NE ZAMUDITE!

Jakčeva razstava otvorjena

Dvajset let plodnega umetniškega dela

Ob številni udeležbi občinstva je akad. slikar Božidar Jakac danes ob 10.30 otvoril v Jakopičevem paviljonu razstavo svojih del. Otvoritev sama je pokazala, kako širok, in mnogovrsten krog prijateljev una Jakčeva umetnost. Pr.šli so predstavniki naših gospodarskih krogov in univerze, umetnostne kritike in literature, častno pa so bili zastopani tudi umetnikovi ožji rojak Dolenjci. Goste je s kratkim nagovorom pozdravil Božidar Jakac sam. Zahvalil se je za tako lep obisk, ki nazorno priča, da je v naših ljudeh kljub dejstvu, da je pozornost vsega sveta obrnjena k usodnim odločitvam političnega značaja, k borbam za moč in oblast, še zmerom dovolj hvalvedrednega smisla za lepoto, za vrednote duha.

V razvoju Jakčevega umetniškega delovanja pomeni pričujoča razstava uvaževanja vreden jubilej. Prav te dni poteka 20 let, odkar je pod streho istega Jakopičevega paviljona s svojimi starejšimi tovariši prvikrat razstavil. Za razstavni katalog, ki ima po svoji opremi in vsebini — poleg seznama razstavljenih del prinaša še bogradske podatke o umetniku, pregled njegovih dosedanjih razstav in 15 odlično uspehlih reprodukcij njegovih del — več kakor samo prigodnostno vrednost, mu je mojster Rihard Jakopič napisal nekaj toplih besed. Pred dvajsetimi leti, pravki med drugim, sva se znašla s moj m mladim prijateljem. Takoj, ko mi je pokazal nekaj del, sem ga vzljubil in sem si rekel: ta je pravil, iz tega bo neka... Dvajset

let je minilo od tedaj. Moje življenje gre h koncu — Tvoje gre k višku. Zberi vse svoje moči! Ne omaguji! življenje je trdo. Ampak za nas umetnike je le eno potrebno. Držimo se tistega, kar nam je Bog naložil. Dvajset let je minilo od tedaj, ko sva se spoznala. Jaz padam, ti raseš. Danes kažeš slovenskemu narodu tisto, kar si zmogel v dobi dvajsetih let. To je tista vrednota, ki jo more in mora dati človek svojemu narodu in človeštvu.

Iz kataloga razberemo, da se je Božidar Jakac od leta 1918. udeležil v Ljubljani 26 razstav, razen tega pa je z drugimi razstavljal še v Novem mestu (2 krat), Zagrebu (2), Beogradu (2), Mariboru (2), Splitu, Sarajevu, v inozemstvu pa v Brukselu, Pragi (3), Hodoninu, na Reki, v Parizu (3), Luzernu, Zürichu, Winterthuru, Winterlaku, Bielu, Firenzi, na Dunaju, v Berlinu, Lwovu, Lodzu, Brnu, Barceloni, Clevelandu (3), Los Angelesu, Londonu, Leptzgu, Varšavi, Krakovu, Saarbrücken, Teplitz-Schönanu in Rimu. Poleg tega je priredil še vrsto samostojnih kolektivnih razstav v Ljubljani (6), Zagrebu, Pragi, Parizu, Clevelandu (2) in Los Angelesu. Na razstavi, ki je odprta od danes ob 28. t. m., je zbral okrog 100 del, olja, pastele, risbe in lesoreze, da je z njimi izpolnil vse štiri dvorane paviljona. Prireditvev nam živo predstavlja njegov umetniški razvoj in potrjuje, da Jakac zlasti v portretu dosega zavidanja vredne uspehe. O razstavi bo »Jutro« še poročalo.

Kako je bilo ob karambolu v Št. Vidu

Potnik pripoveduje o duhaprisotnosti obeh voznikov

Nedeljsko »Jutro« je poročalo o razburljivem karambolu, ki se je v soboto zjutraj pripetil na izogibalšču tramvajске proge tostran Št. Vida. Daves se je zglasil v uredništvu eden izmed potnikov, ki je od nesreče odnesel tudi nekaj manjših poškodb, in nas naprosil za kratek dostavek.

Čeprav so potniki obeh voz, tega, ki je prihajal iz Ljubljane, in onega iz Št. Vida prestali pri karambolu mnogo strahu, a mnogi izmed njih so bili tudi laže ranjeni, vendar nezgoda ni povzročila med njimi običajne panike, pa tudi do nikakega izbruha slabe volje nad službojočim osebjem v obeh vozovih ni prišlo. Narobe: ko so ljudje v tramvajih ki je vozil iz Ljubljane, opazili, da sta sprevodnik in voznik ranjena — nedeljsko »Jutro« je napak poročalo, da sta bila ranjena sprevodnik in voznik v vozu iz Št. Vida — so jima takoj priskočili na pomoč in mestni reševalci so tudi z rekordno brzo prihiteli s svojim avtom iz mesta. Graje pa je bilo deležno dejstvo, da se nihče od uprave mestne cestne železnice ni podvizal na kraj nesreče.

Samo prisotnosti duha obeh voznikov gre zasluga, da ni prišlo do silovitejšega

karambola, ki bi utegnil zahtevati tudi človeške žrtve. Oba voza bi se bila morala srečati na izogibalšču blizu znane gostilne pri Kratekem. Preden je voz, ki je prihajal iz mesta, privozil do izogibalšča, je voznik iznenada zapazil, da tramvaj, ki je prihaj

Sportna nedelja

IX. kolo v ligi

Za točko naprej, za mesto nazaj

Ljubljana je včeraj v Beogradu remizirala z Baskom, pa je zaradi Spartine zmage v Varaždinu vendarle padla na XII. mesto — Vrstni red na vrhu je zdaj: BSK, Jugoslavija, Gradjanski

Ljubljana, 6. novembra. Za današnje nedelje z IX. kolom li-gaških tekem smo se včeraj spet spu-stili v prognoze, ki se pa spet aiso iz-polnile. Današnjih šest tekem se je ra-zen edine beograjske med Jugoslavijo in Gradjanskim iz Skoplja končalo z manjšimi ali večjimi presenečenji. Ka-ko pa to prav za prav?

Ljubljana je šla v Beograd in smo ji prisojali prav malo izgledov, da bi se vrnila s pozitivnim rezultatom. In ven-dar je dosegla remis, šasten remis proti sedmoplasiranemu Basku ter zabeležila ob enem prvo točko v svojo korist — s tujega igrišča. Naš beograjski poroče-valet poudarja, da je Ljubljana napra-vila najboljši vtis in je morda s to tek-mo nastopil oni preokret, ki jo bo od-sle- kljub temu, da je zaradi istočasne zmage Sparte v Varaždinu prišla pra-na zadnje mesto, spet povedel boljšim časom nasproti. Možnosti za to bo v pri-hodnjih dneh nekaj več že zaradi tega, ker bo tri nedelje zaporedoma igrala doma. Upajmo, da bo res tako...

V Zagrebu sta se borila za prestiž Gradjanski in Hašk in je celotni izku-pič-k pobral oslabljeni Gradjanski, ki je tako potisnil državnega prvaka že kar na četrto mesto.

Za izid tekme v Splitu so se zelo tre-sli številni pristaši BSKa in skoraj splošno se je dejalo, da se bo komaj s celo kožo vrnil v prestolnico. Pa ven-dar mu je uspel polovični uspeh in je tako ostal še zmerom edino neporaženo moštvo med vsemi ligami.

Zemunska Sparta si je očitno krepko zavihala rokave in je zagodila varaždin-ski Slaviji bridko pesem o izgubi dveh točk na domačih tleh. Posredno je Sparta ubila še eno muho, ker je z bolj-šim količnikom golov potisnila naše belo-zelene na zadnje mesto.

Tudi sarajevski rezultat je precej drugačen, kakor so ga napovedovali po-znavalci naše nogometne elite. Sarajev-ska Slavija je za Gradjanskim iz Za-greba zavrla pot navzgor tudi še Jedin-stvu, ki se je v zadnjih tednih s silnim po-lotom vrglo v prvenstveni boj.

Prihodnje ligaške tekme bodo že v nedeljo 13. t. n. po naslednjem sporedu: v Ljubljani: Ljubljana - Sparta, v Beo-gradu: BSK - Hašk in Jugoslavija - Gradjanski (Z), v Varaždinu: Slavija (V) - Bask, v Sarajevu: Slavija - Gradjanski (S) in v Splitu: Hajduk - Jedinstvo.

Do tedaj bo imela prvenstvena tabela takole sliko:

BSK	9	7	2	0	23:7	16
Jugoslavija	9	6	1	2	17:9	13
Gradjanski (Z)	9	6	0	3	24:8	12
Hašk	9	5	1	3	22:13	11
Hajduk	9	3	4	2	19:13	10
Bask	9	3	3	3	14:14	9
Jedinstvo	9	4	1	4	18:20	9
Slavija (S)	9	3	2	4	15:17	3
Gradjanski (S)	9	3	1	5	11:26	7
Slavija (V)	9	2	1	6	16:21	5
Sparta	9	1	2	6	9:26	4
Ljubljana	9	1	2	6	7:21	4

V naslednjem naša poročila:

Presenečenje iz prestolnice

Beograd, 6. novembra. Danes smo spet imeli priliko, da smo gledali dve zanimivi prvenstveni tekmi in sicer med Ljubljano in Baskom ter med Jugoslavijo in skopljskim Gradjanskim. Sicer ni bilo na igrišču toliko gledalcev kakor prejšnjo nedeljo ko so se borili beo-grajski klubi med seboj, vendar se je zbralo okrog 4.000 oseb.

Ljubljana : Bask

1 : 1 (1 : 1)

Ljubljana: Pogačnik, Ceglar, Bertonec, Vodisek, Sercer, Boncelj, Janežič, Pupo, Smrekar, Hassl, Erber.

Bask: Mirković, Mihajlovič, Mitrovič, Kilsarič, Vojnovič, Dimitrijevič, Milic, Lah, Čabrič, Detlinger, Sarič.

Ljubljana je priredila spornemu občin-stvu v Beogradu majno presenečenje. Od-zvela je Basku prav dragoceno točko, ugodno pa bo tudi izenačena slovenska javnost, ki je po zadnjih neuspehih Ljub-ljane upravičeno s skrbo gledala v bodočnost našega nogometa. Morda pomeni da-našnja tekma Ljubljane preokret v nadalj-njem razvoju slovenskega nogometa! Mo-štvo je danes nedvomno odlično pokazalo napredek. Predvsem se vidi, da so mlajši igralci v zadnjih, po izidih sicer nesrečnih tekmah, mnogo pridobili na rutini, ki jim je neobhodno potrebna. Drugi moment, ki ga je treba glede današnje igre Ljubljan-čanov podčrtati, je dejstvo, da so Ljubljan-čani igrali s srcem, torej z veliko voljo in ljubeznijo do svojega kluba. To je treba igralcem Ljubljane nedvomno priznati, da so se danes zavedali, da zastopajo sloven-ski nogomet. Mogoče jim je belbel pred očmi primer beograjskega Jedinstva, ki je vzorno pokazalo, kako se tudi v najtež-jih prilikah z odlično voljo in borbenostjo lahko doseže uspehe.

Toda še ni vse tako, kakor bi moralo biti v ljubljanskem moštvu. V taktičnem in tehničnem pogledu je treba

še marsikaj popraviti

Čudim se razliki, ki se vidi pri belo-zelenih v startu doma in na tujih igriščih. Dočim nekateri igralci doma dobro startajo, na tujem tega ne znajo. Morda je to posled-ica bojazni morda pred občinstvom, toda objektivno beograjsko občinstvo zna raz-likovati med ostrim in surovim startom. V tem pogledu so naši zlasti odpovedali, a čudim se, da se Pupu, ki je bil eden naj-glabših. Rak-rana vsega moštva je poda-janje in v tem pogledu so grešili skoraj vsi. Niti najboljši igralec Ljubljane, vratar Pogačnik, ki se je danes spet odlikoval ter je izzval s svojimi akcijami posebne aplavze občinstva, ni izzvel iz te kritike. Tudi on, ko strelja žogo v polje, ne pazi, da bi podal žogo svojemu igraču.

Glede posameznih igralcev

je treba reči še tole: Pogačnik je bil najboljši, rešil je zlasti v drugem polčasu celo vrsto težkih situ-acij. Bertonec in Ceglar sta, prvi z ru-tino, drugi s hladnokrvnostjo zelo ute-kočala delo nasprotnega napada. Krilski vrsta je bila precej defenzivna. Sercer kot srednji krilec podaja netočno, kar velja tudi za Boncelja, ki pa je dober v borbi moža proti možu. Še najbolj ofenziven je bil Vodisek. Napad je nastopil z javljeno postavo razen — sit venia verbo — sta-rega Hassla, ki je posebno v prvem pol-času igral zelo preudarno. Pozneje so ga krilci precej krili, zaradi česar pa je po-stal bolj svobodno Erber na levem krilu. Erber je dobro igral in ima tudi tehnični sposobnosti, manjka mu pa strel z desne noge. To se je zlasti pokazalo v 19. min prvga polčasa, ko je baš zaradi tega upropastil lepo situacijo — 2 m pred go-lom. Tukaj bo imel delo trener! Vodja na-pada Smrekar je premalo živahen. Pupo je bil v napadu najslabši, ni znal točno dodajati in je preveč silil med krilce. Janežič na desni krilu je zapravil dve šan-si, igrali bi moral bolj razumno saj mu ne manjka hladnokrvnosti, pač pa pre-

gleda. V splošnem je Ljubljana storila svo-jo dolžnost in bi bila lahko odšla z obema točkama iz Beograda, če bi le Erber in Janežič izrabila svoje pozicije v prvem pol-času.

Bask

se je zelo trudil, pa le ni mogel proti dobro razpoloženi enajstotiski Ljubljane doseči zmago. V napadu se je odlikoval Lah, ki bi s svojim ostrim strelom v 18. min. izvo-jeval zmago. Strel pa je hvala bogu za Ljubljano udaril v prečko. Lah se je raz-vil v dobrega igrača ki se odlikuje ne samo s strelom, temveč tudi s koristno igro v polju, kar se o njem v Ljubljani ni moglo trdit. Čabrič bi bil bolj nevaren, če ne bi bil toliko »drbljak«. Mnogo dela je opravila krilski vrsta in obramba, čeprav golman Mirković ni bil baš siguran.

Kratek potek igre

Že v 2 min. lep potek Erberja, ki odda Smrekarju, ta pa Janežiču, ki pa strelja 10 m pred golom — preko. Lepa prilika zamujena! V 3. min. Pogačnik krasno ubrani oster strel Čabriča v kot. Nevarno situacijo pred golom Ljubljane reši Po-gačnik. Bask je v premoči. V 13. min. pro-dre Erber, ki predriha krilca ter centrira. Janežič ujame žogo ter neubranljivo stre-lja v levi kot. 1:0 za Ljubljano. V 20. min. izgubi Janežič lepo priliko. Pogačnik se večkrat odlikuje. V 19. min. Erber za-mudi lepo priliko iz daljave 2 m. V 29 min. dobi žogo Sarič in doseže izenačenje 1:1. V drugem polčasu je Bask nekoliko v premoči, vendar je obramba Ljubljane na mestu. Ljubljana se proti koncu po-tegne v obrambo ter ji uspe obrzdati ne-odločen rezultat.

Sodil je g. Nikola Popović iz Novoga Sa-da z nekaterimi pogreškami, toda objek-tivno. T. Z.

Jugoslavija : Gradjanski

(S) 2 : 0 (1 : 0)

Skopljanci so nudili Jugoslaviji precej močan odpor, tako da se je treba čuditi, kako je Hašk temu moštvu zabil 8 golov. Jugoslavija je igrala precej mehko. V prvem polčasu je v 37 min. po desnem krilu Saviću dosegla prvi gol. V drugem pol-času pa je Aca Petrovič v 25 min postavil končni rezultat z 2 : 0.

Sodil je zelo dobro g. Tone Camernik iz Ljubljane.

Gradjanski (Z) : Hašk

1 : 0 (0 : 0)

Zagreb, 6. novembra. Danes je bila pred 10.000 gledalci od-grana prvenstvena tekma med starima za-grebškima rivaloma. Gradjanski je moral zaradi težkih blezur v Sarajevu nastopiti z več rezervnimi igralci, vendar si je kljub temu priboril tesno zmago. Imel je krepko oporo v publiku, ki je prirejala funkcionar-jem Gradjanskega, znani opoziciji proti podsavezni večini, ki ji pripada tudi Hašk, navdušene ovacije. Borba je bila zelo ostra, napeta in tipično prvenstvena, vendar fair. V 16. Cimermančič vodi, pregrša tri ali štiri igralce, odda Zalantu, ki idealno stre-lja iz levega kota na gol. Zmara odbije in leti iz gola. Šipoš spretno izkoristi in po-šlje v mrežo. 1:0 za Gradjanski. Pri tem rezultatu ostane do konca.

Sodil je inž. Mika Popović iz Beograda zadovoljivo.

Hajduk : BSK 2 : 2 (1 : 1)

Split, 6. novembra. Beograščanom se je šele proti koncu po-srečilo, da so rešili točko. Hajduk je takoj pritisnil, vendar je prvi uspeh knjižil BSK. V 11. min. je Valjarevič iz gneče ostro streljal in postavil na 1:0 za BSK. Haj-duk je izenačil v 20 min.; strelce je bil Alujevič. V drugem polčasu preide Haj-duk v 13 min. v vodstvo. Bakotič je oddal žogo Kragiču, ta Alujeviču, ki je ostro streljal in že je bilo 2:1. V 37 min. se je BSK znašel in je v ostrem napadu izena-čil — spet po Valjareviču.

Sodil je g. Podupski iz Zagreba — ob-jeektivno z manjšimi pogreškami.

Sparta : Slavija (V)

3 : 2 (2 : 2)

Varaždin, 6. novembra. V 8. min. je Pavletić dosegel vodstvo za Slavijo in v 21 min. je isti igralec zvi-šal na 2:0. Že se je zdelo, da bodo do-mačini zmagovali, toda Zemunci so se kmalu znašli. V 33 min. je Veličković iz kota zabil prvi gol, v 43 min. Lazić iz kota

drugača in v 20 min. drugača polčas je Mazlić dosegel s tretjim golom zmago za svoje barve.

Sodil je g. Duklić iz Sarajeva dobro.

Slavija (S) : Jedinstvo

3 : 1 (1 : 0)

Sarajevo, 6. novembra. Slavija je bila boljše moštvo in je že v 18. p. Matekalu prišla v vodstvo. V dru-gem polčasu je Rajlić postavil v 30. na 2:0, a kmalu nato je Sekulić spretno od-dal Andjelkoviću, ki je znižal na 1:2. V 34. je nato Rajlić postavil končni rezultat z ostrim strelom na 3:1.

Tekmo je sodil g. Bažant odlično.

Ostale nogometne tekme

LJUBLJANA: Prvenstvo II. razreda: Korotan : Mladika 3 : 1, Grafika : Adria 3 : 0 p. f., Juniorsko prvenstvo: Her-mes: Korotan 1 : 1, Reka : Jadran 3 : 0, Moste : Mars 2 : 1, Ljubljana : Svoboda 4 : 2.

PRAGA: Prvenstvo : Sparta : Zide-nice 3 : 1 (1 : 0).

Šest bitk za točke LNP

V včerajšnjih tekmah za prvenstvo LNP so si nabrali po 2 točki: Bratstvo, Reka, Jadran in Svoboda v ljubljanski ter Celje in Atletiki v celjski skupini

Ljubljana, 6. novembra.

V podsaveznem prvenstvu je bilo da-se odigranih šest tekem v I. razredu, vse v ljubljanski in celjski skupini, do-čim je mariborska danes sploh gočivala. Po odredbi oblastev se tudi danes tam-kaj niso smele igrati nogometne tekme in je zdaj res že skrajni čas, da pristoj-ne vrhovne nogometne instance ukre-nejno potrebno, da se bo mogel nogomet- ni spored tudi na naši severni meji ne-moteno razvijati.

V ljubljanski skupini je najbolj od-jejnika zmaga Bratstva nad Kranjem, pa tudi Reka in Svoboda sta si priborili dve dragoceni točki z močnima naspro-tnikom.

V celjski skupini je Celje s hazenskim rezultatom pogazilo Jugoslavijo, Atletiki pa so dobili dve točki pri Olimpi.

Ljubljanska skupina

Jadran : Kovinar 4 : 1 (3 : 0)

Benjamin v ljubljanski skupini prvga razreda, jeseniški Kovinar, je tudi tokrat prišel v Ljubljano po poraz. Ta še ni tako izrazit, kakor bi utegnili biti spriči raznih spremljevalnih okoliščin. Kajti Jeseničani so nastopili samo z devetimi igralci, nema-ri sta dva zaradi rane ure odpotovanja — igrala se je dopoldne — bil ta rezultat za Tr-novčane, ki bi bili v kompletnem naspro-tniku prav gotovo naleteli na nasprotnika, kateremu najbrže ne bi bili mogli odvzeti obeh točk.

Sicer pa so Jadrančani prevladovali na terenu, saj tudi drugače ni bilo mogoče proti tako okrnjenemu nasprotniku. Igra pa je bila precej dolgočasna in mlačna. Daleč od svoje običajne igre so bili Trnov-čani, med katerimi se je res potrudil samo srednji krilec Marolt. Mar na desnem kri-lu je tudi poskušal in on ono, toda razodel je precej slabosti, sebi ne v korist, mo-štva pa dokaj v škodo. O ostalih ni vred-no izgubljati besed.

Gostje so se borili pač požrtvovalno in so iz zadeve izbili še dokaj sprejemljiv re-zultat. Omeniti je od njihovih igralcev predvsem vratarja, ki je imel mnogo posla, je pa pokazal, da je v moštvu še najbolj-ši igralec. Enemu od štirih zgoditkov bi se bil pa le lahko izognil.

Marn, Fajon in Kern so bili avtorji zgo-ditkov v prvem polčasu. Kurauž se je po-srečilo znižati na 3:1, rezultat pa je po-stavil Zajec.

Sodil je g. Macoratti.

Reka : Hermes 4 : 1 (3 : 1)

Šiškarji so šli na povratno tekmo k Re-ki na Vič in pustili povsem zasluženobe točki Vlačanom. Hermes kakor da se letos ne more znajti v tej okolici, ki mu je, ka-kor kaže, že davno zrasla čez glavo. Do-čim so šiškarji še lani igrali važno vlogo v podsaveznem prvenstvu, bodo letos po vsej priliki ostali zadaj že v prvem delu.

Rečani so zmagali po zaslugi odličnega napada, kajti večji del igre niso v polju pokazali nič posebnega in so bili na tre-notke svojemu nasprotniku povsem podre-ni. Čim se jim je za pokazala v napadu redka prilika, da izbjijejo uspeh, so se lo-tili stvari z vso resnostjo in požrtvovalno- stjo ter jim je ta taktika od precejšnjega številja dobrih prilik prinesla štiri zrela plodove.

Mora se seveda priznati, da so na terenu Hermežani igrali. Toda samo igrali. Ni-so si pa ustvarili zrelih pozicij, še manj so jih seveda mogli izkoristiti. Tako je v ta-kom brezplodnem početju potekal čas, v katerem si je nasprotnik nihal uspeh za uspehom, ki ga šiškarji niso mogli več do-hiteti ali doseči.

Rečani so kmalu po začetku prepustili pobudo nasprotniku, toda prvi zgoditek je zabeležila Reka: strel s kota je po odboju prišel Slanini na nogo in s kazenske črte je bliskovito žoga premerila pot v mrežo. Iz dueta Slanina-Battelino, ki je izvedel, izgledno solokajco, je po Slanini rezultir-ali drugi zgoditek. Še pred polčasom so šiškarji s kota zmanjšali na 2:1. Ictov strel je Eržen gladko plasiral mimo prese-nečenega viškega vratarja. — Nepreneho-ma so v drugem delu igre Hermežani na-padali in napadali in je že vse kazalo, da se jim bo posrečil vsaj drugi izenačujoči zgoditek. Ko pa tega ni bilo, so Rečani proti koncu polčasa zopet nekajkrat en-ergično potegnili in je postavil Battelino na 3:1, Thuma pa na 4:1.

Sodil je g. Vrhovnik.

Svoboda : Mars 3 : 2 (1 : 2)

Svobodaši so zvalili v povratni tekmi Poljanca na udobno igrišče Ljubljane, da se z njimi pomenijo tudi o dobavi drugih dveh razpoložljivih točk. Ta pomenek pa je bil vse prej kot ustrežljiv s strani Mar-sovec, ki so šli v odmor z naskokom ene točke in so ta naskok ohranili globoko v drugi polčas. Toda usojeno je menda, da bo letos Mars glavni Svobodin dobavitelj prvenstvenih točk in tako je prišlo do

tega, da so Svobodaši v poslednjih trenu-tkih borbe dohitev: Marsovo prednost in mu nato še z efektnim zgoditkom izrgali tudi drugo piko.

Ves pomenek pa je bil dokaj živahen in izveden s precejšnjim temperamentom. Od začetka do konca je bila borba precej iz-enačena, igra odprta in je valovila med obema obrambama; kajti obe obrambi sta bili boljše dela moštvev, a znatno pomanj-kanje dobrih sil v obeh srednjih vrstah je povzročilo, da je bilo sredi terena manj dogodkov Marsovcu so imeli kljub temu v začetku več od igre in izraza tisti zgo-ditek več, s katerim so dober del igre vodili, precej točno dotedajni potek borbe. Čim bolj se je igra nagibala h koncu, tem iz-datnejše je Poljanec pohajala sapa in tem bolj so se mogli Svobodaši izživljati. Ko so po nerodnosti poljanske vratarja, de-loma tudi pošlambergerjevi prisebnosti iz-enačili, jih je ta uspeh toliko požgal, da so našli moči še za zmagoviti gol, ki mu je bil energični avtor Zajček, prodorni vodja Svobodinega napada.

Obe moštvi sta bili, kakor rečeno, boljše preskrbljeni z obrambnimi močmi kakor z ostalimi Marsovcu so imeli v branilskem paru Trček sen in Klimec dva za-nesliva in robustna igralca, pa tudi svo-bodaški par Kobal - Rihtar ni zaostajal. Krilcevi ni bilo videti ne tu ne tam, napada sta bila v obeh moštvev še dokaj agilna, le s to razliko, da je Marsov napad znal dlje držati situacijo ob sebi, dočim so na-padali Svobode delali bolj sunkovito.

Goli so padli na teli vrsti: Zimon za Mar-sa, Sinkule za Svobodo, Podgajšek za Mar-sa, pa Šlamberger in Zajček za Svobodo. Sodil je g. Erlich.

Bratstvo : Kranj 2 : 0 (0 : 0)

Jesenice, 6. novembra. Za današnje prvenstveno tekmo I. raz-reda med Bratstvom in Kranjem je vladalo po vsej Gorenjski veliko zanimanje in se je na igrišču Bratstva zbralo okoli 600 gledalcev, kar je za Jesenice gotovo re-kord. Jeseničani so v tej igri zasluženozmagali in tako v tabeli prehiteli svoja najbolj nevarna tekmea današnjega na-sprotnika in Hermes te. se usidrati na vodilno mesto.

Igra je bila od začetka do konca prven-stveno ostra. V prvem polčasu so prevla-dovali Kranjčani in so se morali domači večinoma omejiti na to, da so branili svoje svetišče gola. Po odmoru pa so takoj od-začetka prevzeli glavno besedo ter jo ob-držali do konca igre. Oba gola dneva sta tudi padla v tem delu igre, in sicer iz enajstmetrovke po Zavrlu in Trifunoviću.

Pri Kranjčanih je zelo ugajal desni bran-ilec Martelanc, ki pa je bil precej oster. Dalje so dali dobro igro srednji igralec Baum, v napadu pa je bil najnevarnejši Delić medtem ko bvišega ligaša Ježa sko-raj ni bilo opaziti. Pri Bratstvu je moštvo kot celota zaigralo odlično, vendar se je nad vsemi odražal srednji krilec Zavri, prav dober pa je bil tudi obrambni trio Brun - Koren - Knific. V napadnih vrsti sta se posebej odlikovala Trifunović in Crnobori.

Občinstvo, med katerim je bilo okoli 200 Kranjčanov, je vso igro živahno nav-ijalo vsako za svoje, po končani tekmi pa je domača publika priredila zmagovalcem navdušene ovacije.

Tekmo je sodil g. ing. Sketelj iz Ljub-ljane, ki je izključil igralca Bratstva Iva-niševiča, tako da je moral do igre igrati samo z 10 igralci.

Pred tekmo se je na igrišču zaključil tek čez drn in strn

za zimске sportnike v dveh skupinah, in sicer za člane na 6 km dolgi progi od igrišča ob Savi do Hrušice in nazaj, za mladino pa na kraji 2,50 km dolgi progi. Med člani je bil prvi Benedičič (TK Skala) s časom 22:31, naslednji dve mesti pa sta zasedla Osterman (Bratstvo) z 22:44 in Klančič Gregor (Dovje - Mojstrana) s 23:11. Med mladino je bil najboljši Košir (PL) s časom 8:03.

Udeležba tekmovalcev ni bila tako velika kakor se je pričakovalo in kakor bi bilo glede na bližajočo se sezono tudi koristno.

Celjska skupina

Celje : Jugoslavija

12 : 0 (4 : 0)

Celje, 6. novembra. Za današnje prvenstveno tekmo z Jugoslavijo je Celje sicer veljalo za favorita, vendar pa nič ne računaj tako katastrofalnim porazom Jugoslavije. Moštvo Jugoslavije, ki je preteklo nedeljo po lepi igri zasluženozmagalo nad Atletiki, je danes povsem odreklo. Tekma je bila na Glaziji, kjer se je zbralo okoli 300 gledal-cev.

Moštvo Celja je bilo za razred boljše od Jugoslavije in je predvajalo lepo učinkovi-to in tehnično kombinatno igro. Zaigra-lo je z velikim elanom in temeljito izkoris-tilo vse številne lepe prilike. Jugoslavija je nudila prvih 15 minut povezano igro in uprizorila nekaj lepih akcij proti celjska-

mu gola. Ko pa je v 13. minuti zastrelje-la enajstmetrovko, je popustila in začela igrati tudi preostro, pri čemer je bil so-dnik premalo energičen. V 20' je Filipović otvoril serijo golov, nakar je Zupanc v 25' povisal (iz 11 m) na 2:0, dokler ni že 3 minute pozneje isti igralec zabil še tretji gol. V 40' je slednjil Dobroje s strelom iz 20 m daljave postavil rezultat polčasa.

Po odmoru je Bajramović v prvih sekun-dah izvedel krasno solo-akcijo od sredine igrišča in zabeležil 5:0. Jugoslavija je zdaj popolnoma popustila in sploh ves ta del igre ni dala nobenega strela na celjski gol ter se popolnoma umaknila v defenz-i-vo. Pol ure se je še upirala celjskim napadom, potem pa je bilo njemih moči konec. Celjani so prevzeli absolutno oblast na igrišču in so v 14 minutah še sedemkrat zadeli v mrežo. Strelci so bili Dobroje in Bajramović po trikrat in Potekal enkrat. Sodil je Reinprecht.

V predtekmi je mladina Celja zmagala nad mladino Jugoslavije s 3:0 (1:0).

Atletiki : Olimp 1 : 0 (1 : 0)

Atletiki so danes na svojem igrišču spravili tesno, toda zasluženozmago nad Olimpi, ki je moral nastopiti v oslabljeni postavi. Igra je bila prav živahna in fair.

V prvem polčasu so bili Atletiki v lahni premoči in je Čoh v 15. min. po lepem predložitju Wohlgenutha zadeli v mrežo. Po odmoru sta se obe moštvi močno trudi-li, da bi spremenili rezultat, toda obe obrambi sta bili na mestu. Proti koncu igre je celo Olimp dobil nekaj premoči, ki pa je ni znal številično izrabit.

Tekmo je sodil g. Lukežič iz Ljubljane.

Konferenca zimskih sportnikov

Ljubljana, 6. novembra. Danes popoldne je bila končana konfe-rencja sportnih delavcev, ki jo je na po-budo ministrstva za telesno vzgojo na-rodna škola naš JZSS. Kakor v soboto je bila tudi današnja seja v sejni dvorani Pokojniškega zavoda. Razen vseh ude-ležencev prvga sestanka so bili danes navzočni še načelniki ministrstva za telesno vzgojo Aradič, zastopnik banke uprave z načelnikom Ratejem na delu, poštna in železniška direkcija, predsednik Dr. Pretnar za SPD in generalni tajnik JOO Dobrin iz Zagreba.

Dnevni red današnjega zaključnega sestanka je bil posvečen izključno razgo-vorom glede pogojev in priprav za orga-nizacijo svetovnega amušarskega prven-stva l. 1941. v Jugoslaviji. Nigar izvedba naj bi se poverila naši državi v okviru proslave poveljstva Nj. Vel. kralja Pe-tra II., ki je častni predsednik JZSS. Savez je v skrbno izdelanem poročilu sez-nalil zborovalce z načrti glede izvedbe, na kar se je razvila debata, v katero so posegli vsi policijani faktorji, ki so se izrekli za prireditve v strogo sportnem okviru, a kljub temu za našo državo čast-nem in reprezentivnem.

Na koncu je bila sestavljena resolucija, ki vsebuje vse glavne točke in americe za izvedbo svetovnega amušarskega prven-stva. Obširneše poročilo bo izšlo s redni izdaji »Jutra«.

Medklubsko kolesarsko dirko je priredil včeraj dopoldne SK Zeleznicar na krožni progi Maribor - Hajdina - Slovenska Bi-strica - Maribor (65 km). Start in cilj sta bila pred stadionom na Tržaški cesti. Star-tali so le 4 dirkači, od katerih sta dva na progi odstopila, dočim je bil tretji diskvalificiran. Ostal je tako samo eden, in sicer Alojz Rozman, član SK Zeleznicarja, ki je prevozil progo

Velik praznik grafičarjev

Proslava 70 letnice svoje organizacije so zaključili z akademijo in zborovanjem

Ljubljana, 6. novembra. V svečano okrašen dvorani Delavske zbornice se je v nedeljskem dopoldnevu vršil slavnostni občni zbor ljubljanske organizacije Zveze grafičnih delavcev, s katerim so se zaključile jubilejne prireditve za 70 letnico njenega obstoja. Dvorana je bila polna zborovalcev, poleg korporativno zbranih grafičnih delavcev iz Ljubljane so prišli številni odposlanci krajevnih edinic iz province. Med gosti pa so bili prisotni tudi ban. svetnik Zorn za bana, mestni svetnik Lukič za župana, predsednik Delavske zbornice Jakomin in tajnik Filip Urtnik, za Strokovno komisijo nestor naših tiskarstev, Janez Mlinar, zastopnik Narodne strokovne zveze Zherjal in predstavniki vseh ostalih strokovnih zvez, zastopnik ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja Mrzel, predsednik Zveze faktorjev ravnatelj Michalek, podpredsednik centralne uprave Zveze grafičnih delavcev Malz s tajnikom Starcom in zastopnik zagrebske organizacije Linhart.

Zborovanje je otvoril predsednik Strnad. Ključni poudaril, da je strokovna organizacija grafičnih delavcev vzklija pred 70 leti iz ideje solidarnosti in žrtvovanja za skupno stanovsko stvar. Tajnik Kosem je podrobno očrtal njen postopek in razvoj. Že leta 1867. je njen idejni tvorec Karl von Rhein prvič sklical takratne tiskarje v Ljubljani, da so iz svoje srede izbrali pripravljani odbor. Sestanka se je udeležilo 13 tiskarjev. Ustanovni občni zbor organizacije pa je bil 9. februarja 1868. Takrat je organizacija štela 32 članov, njen prvi predsednik pa je bil Anton Klein. Kako pravilno so naši tiskarji že takrat razumevali poslanstvo svojega stanu, nam najbolj nazorno pričajo besede, ki jih je na ustanovnem občnem zboru med drugim rekel von Rhein: Spoštujem vsakega delavca, ker spoštujem delo; vendar izjavljam z zadovoljstvom: tiskar producira najplemenitejšo delo. Kmet prideluje s svojim delom naravne produkte, obrtnik skrbi za potrebščine vsakdanjega življenja — tiskar pa oklepa duha v trdne oblike in njegovo delo gre med svet, razširjač blagoslov in izobrazbo. Kakor nekoč apostoli, grede njegova dela med ljudi in nanzanjajo nauk o večnem bitju. Moč tiska je

ogromna in ne imenujejo ga zastoj žesto veselo. Politično in socialno življenje je Gutenbergova iznajdba preokrenila, in če je resnica, da učinkuje slab tisk uničujoče, se izgubi vse to pred božanstvenim vplivom dobrega tiska. Prav tako so spomina vredne besede, ki jih je novemu društvu v pozdrav izrekel novinar Dimic v imenu gostov: Kot duševni delavec pozdravljam tovariša umetnost, ki je dala duševnemu delu neprecenljivo vrednost, ker ga je napravila za skupno last vsega človeštva. Kot novinar pozdravljam tovariša umetnost, ki posreduje neovirano izmenjavo idej, najmočnejše sredstvo napredka.

Že nekaj mesecev po ustanovitvi je organizacija osnovala sklad za podpiranje bolnih, onemoglih in potujočih. Med namene organizacije je sama po sebi prešla skrb za delovne pogoje. V prvem letu se je njeno delovanje razvilo v prosvetno humanitarno in socialno smer. Leta 1879 se je organizacija preimenovala, da je pritegnila vse tedanje kvalificirane delav-

stvo v Društvo tiskarjev, kamnopolcsev in kamnotiskarjev na Kranjskem. Vzoredno je iskala stika s sorodnimi organizacijami drugod. Tako je že leta 1883. sklenila vzajemnostni dogovor z beograjsko tiskarsko zvezo. Med vojno je organizacijsko delovanje nekoliko zastalo, po vojni pa je bila ustanovljena skupna organizacija vsega grafičnega delavstva v državi.

Nato so zvezi čestitali k jubileju in ji želeli propeha predsednik Delavske zbornice Jakomin, zastopnik strokovne komisije Mlinar, zastopnik JN J Mrzel, predsednik Zveze faktorjev Michalek in zastopnik NSZ Zherjal v obširnih programatičnih izjavanjih so očrtali položaj grafičnega delavstva v državi predstavnika centralne Malz in Stark pa zastopnik zagrebske organizacije Linhart. Ko so ooročali še predsednik tiskarskega odbora Zumer, Dvoršek o humanitarnem delu zveze in L. J. Erjavec o razmerah v litografski stroki, je predsednik Strnad zaključil jubilejni zbor.

Lepa akademija v Delavski zbornici

Ljubljanci, ki vedo ceniti prosvetno delo grafičarjev, zlasti njegov pevski zbor in salonski orkester. So v soboto zvečer zasedli vse kotičke dvorane v Delavski zbornici. Grafičari pa so se tudi topot potrudili in so nudili občinstvu večer, poln najlepših užitkov.

Predsednik prosvetnega odseka g. Franc Boštjančič je v uvodni besedi razgrnil pred nami delo grafičarjev v dolgih sedemdesetih letih obstoja organizacije in se zahvalil javnosti za njeno razumevanje do dela grafičarjev. Nato je pevsko društvo grafičarjev zapelo Kosijsko »Geslo«, ki mu je sledila programatična recitacija »Sedemdeset let« — spisal Dragotin Kosem, recital pa je tajnik organizacije g. Slavko Dvoršek. Pod izvrstnim vodstvom Danila Cererja je zbor zapel »Maje« od M. Tomca. Z burnim ploskanjem je občinstvo pozdravilo mladega grafičarja Slavka Struklja, ki je zapel Adamičevega »Planinca«. Mladi, talentirani pevec je moral zapeti še eno, izvenprogramsko pesem.

Zbor je nato zapel še Pavčičevo »Deklica, ti si jokala«.

Grafičari so se topot poskusili tudi v igri. Izvajali so dramski prizor »Na cesti«, ki ga je bil za to priliko spisal g. Slavko Dvoršek in v njem podal sliko iz življenja grafičarjev, ki ni vedno svetlo in lahko. Četrtna grafičarjev je brezposelnost in ji v žuje organizacija. Po kratkem odmoru je veliki salonski orkester »afikov zaigral pod vodstvom g. Vinka Žižmonda Bacho v »Pcmadno prebuj« in Me ielssohnovo Slavnostno korončno skupno pevskim zborom pa Dolinarjevo »Na cvetno nedeljo«.

Prav lepo sta učinkovali tudi zadnji dve »ki« zborovske deklamacije. Graf »omladina je deklamiral Klečev »Tovaršev v spomin«, grafični zbor pa Matičičevo »Gutenberg govori«. Tako je društvo grafičarjev s lepim uspehom zaključilo sedemdesetletni jubilej in stopa z lepimi načrti v novo dobo.

organizacija Pohorskega dne ustrezala pomembnosti hvalevredne pobude. Radi tehničnih vzrokov se je dopoldanski program nekoliko spremenil in so bile najprej originalne stafetne tekme petih skupin drvarjev, ki so s težkimi ter z narodnimi barvami okrašenimi debili v stafetnem teku krenili izpred Uniona po Franciskanski, Tattenbachovi in Sodni ulici pred Union. Prvi so dospeli na cilj Francani (št. 3). Med tekmovalci so bili drvarji iz Frama, Ruš, Selnice, Hoč. Okoli pol 12. se je pojavil na Aleksandrovi cesti slikovit epredov s pohorskim jezdecem na čelu. Na prvem vozu je bila skupina, ki je predstavljala framsko trgatve. Skupini je načeloval častitljivi pohorski župan Gregor iz Frama. Sledili je okrašen voz s pohorskim kolobarjem, nato vozovi drv, desk, hlodov, debel in končno skupina počitih pohorskih drvarjev s sekirami in žagami. Pestra povorka je krenila ob vriskanju in prepevanju Pohorcev in Pohork z okusno okrašenimi vozovi po glavnih mariborskih ulicah, kjer se je razvrstila velika množica Mariborčanov, ki so z zanimanjem motrili ta svojevrstni pohorski spredov. Popoldne je bila v Unionu velika tekma mariborskih drvarjev za prvenstvo Pohorja, zvečer pa vesela in toplo razgibana pohorska trgatve, kjer ni manjkalo tipičnega pohorskega okolišja, pohorskih pesmi, godbe in raznih posebnosti s področja pohorske kuhinje. Pohorski dan je vsestransko uspel. Bilo bi želeli, da se zamisel izpolni in razširi.

Smrtna žrtev napada

18letnega posestniškega sina Petra Tepeha iz Spodnjega Dupleka so napadli iz zasede neznan napadalec. Po'egnil so ga s kolesa in ga s kobil pobili na tla, kjer je nesrečni Tepeh oblezal v nezavesti in s pretresenimi mozgani Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa se ni več ovesetil. Navzile najskrbnejši zdravniški negi je podlegel usodnim poškodbam ter izdihnil. Orožniki so marljivo na delu da bi razistili ozadje uboja Tepeh je bil miren fant in je njegova tragična smrt zbudila toplo sočutje vse okolice.

Nož...

Ponoči so podivjani neznanec navallil na 30letnega pekovskega pomočnika Karla Zunderia iz Pobrežja. Na vogalu Tržaške in Ptujске ceste so prežali nanj in ga pobili na tla. Nekdo od napadalcev pa je z nožem zamahnil proti Zunderiu in ga zabodel v levo roko. Slična usoda je doletela slikarskega pomočnika Vinka Klemenčiča, ki stanuje v Gregorčičevi ulici 13. Bil je snoči v neki gostilni na Tezmem. Pred gostilno je pustil svoje kolo. Poneje je opazil, da je nekdo hotel sneti z njegovega kolesa žaromet in dinamo. Ko so storilca izsledili, pa se je ta tako razburil da je segel po nožu in ga zasadel Klemenčiču v levico. Oba zabodena so prepeljali v bolnišnico. Varnostni organi skušajo pojasniti ozadje obeh nočnih napadov.

Otroci so zažgali

V Mežici je zagorelo gospodarsko poslopje rudarja Urha Šipeka. Gasilcem in domačinom se je posrečilo, da so preprečili večjo požarno nevarnost. Preiskava je dognala da so se domači otroci igrali z vžigalicami v gospodarskem poslopiju in zanetili seno. V trenutku je bilo gospodarske poslopije v plamenih.

Vaš izgled pomladi in polepsša

sekundah KHASANA rdečilo za ustna in lica, z njim daste svojim ustnam in licu svež in rožnat barvni ton, KHASANA rdečilo za ustna in lica ne pušča barve in je odporno zoper vreme, vodo in poljube. Nikdo ne opazi njegove uporabe. Za vsak lepotni tip pravi barvni ton.

Za diskretno barvanje: Superb I, za bolj živahen učinek: Superb II, za močnejše barvanje: Corail ali Carmin in za zagorelo lice: KHASANA Soleil.

KHASANA

Smrt znanega mariborskega obrtnika

V starosti 72 let je umrl znan mariborski pečar in hišni posestnik g. Pavel Heričko. 50 let je opravljal svojo obrt. S pridnostjo in marljivostjo je povzdignil svoje daleč naokoli znano solidno podjetje. Rajnik je slovel po svojem humorju in šegavosti. Pokopali ga bodo s pravoslavni cerkvenimi obredi v ponedeljek 7. t. m. ob 4. popoldne iz kapelice pokopališča na Pobrežju. Bil je sicer po rodu Nemec, toda lojalen in zaveden državljan. Rajnkemu časten spomin, žalujočim naše iskreno sočutje.

Novo cerkev

so blagoslovljali danes dopoldne v magdalenskem predmestju. Blagoslovitvene obrede je opravil ob asistenci škof dr. Tomazič. Navzoči so bili tudi predstavniki oblastev. Nova cerkev Presvetega Rešitelja je zidana v slogu dvorane. Oltar se lahko zagrne in bo cerkev baje služila tudi za razna predavanja.

Čez drn in strn

POZDRAV
Nato so pa položili krsto v kripto, kar je pozdravila vojska četa s salvo. (A.A. »Ponedeljski Slovenec«, »Slovenski dom«, 24. X.)

PO OVINKIH ČEZ MORJE
Snoči okrog 23.22 je radijska postaja Mackey prva ujela SOS-klice, ki so jih pošiljali s krovu »Deutschland«. Parnik je na poti iz Hamburga v New York in je bil v tem času 320 km južnozahodno od rta Res na Novi Zelandiji. (»Slovenski narod«, 26. X.)

PISAVA NEPISMENIH
H. C. Armstrong pripoveduje v svoji knjigi »Sivi volk« o turškem prezidentu Kemalu Atatürku, kako je zamenjal arabsko besedo za latinsko... Nepismene je silil, da so napisali svoja imena, in vsa Turčija se je kmalu navdušila za to novotarijo. (»Slovenski narod«, 26. X.)

IZ POLITIČNE ZGODOVINE
Ze leta 1910. je komunistični organ »Socialistična Zora«, ki je izhajala v Skoplju, zaradi umora nekoga Arnava, o katerem poročilo protikomunističnega odbora pravi, da je bil komunistični agent, ostro napadla svoje spornike. (»Slovenec«, 29. X.)

ENA IN ENA JE DVE
Vse današnje francosko časopisje mnogo piše o dogodkih ob velikem požaru v Marseille, ki še vedno ni pogasjen... Službeno poročila računajo, da se je pri tem požaru smrtno ponesrečilo preko 50 oseb. Do sedaj so izpod ruševin izvlekli 110 mrtvih trupel, 26 je težko ranjenih, 62 jih pa še pogrešajo. (»Slovenec«, 30. X.)

NEPREMIČNINE IZ SUDETOV
Nemško poslaništvo je obvestilo zunanje ministrstvo, da je nemška policija v sušdskih pokrajinah prevzela varstvo nad premečninami in nepremičninami češkoslovaških beguncev... Prevoz nepremičnin na češkoslovaško je zaenkrat nemogoče. V doglednem času pa bodo organizirani skupni prevozi. (»Jutro«, 30. X.)

KARAMBOL NA TYRSEVI CESTI
Davi ob 7.30, ko prihaja redni potniški vlak št. 919 z gorenjskega kolodvora na glavni, se je primeril silen karambol na železniškem križišču na Tyrsevi (nekoč Dunajski, op. — kra —) cesti... Na železniškem križišču so bili davi zaposleni 3 železničarji, ki imajo vsi prekomerno mnogo dela in si ne morejo privoščiti niti nekaj minut oddiha. Dunajska čuvajnica je res preskrbljena z vsemi predpisanimi signali... Osebe dunajske čuvajnice zatrjuje, da ni čulo drugega signala za prihod gorenjskega vlaka na glavni kolodvor. Gorenjska čuvajnica pa trdi, da je bil signal oddan. Prav ta prometna nesreča na omenjenem križišču sili vsakogar, ki kaj logično misli in proučava železniške prometne nezdge, da je nujna in skrajna potreba, da se vendarle to vprašanje preuči in prometna na tako važnih in prometno živahnih točkah naposled reši in se preuredi promet. (»Slovenski dom«, 3. XI.)

CESTA SKOZI BLEDO
Cesta skozi Bled proti Bohinju bo razširjena in izravnan. Več stavb bo podrtih. Pričakovati je, da ta dela niso preveč v zvezi s sedanjimi potrebami, saj so za tujski promet več kot nujno potrebna. (»Tabore«, 5. XI.)

CESTA ČEZ POLICO
Sedanja cesta — tudi kadar bo dograjena — ne bo vsa uporabna za promet, ker del ceste ima približno 3 m izkopa in ster tam, kjer so pozimi veliki snežni zamefi, in tako bo vedno izkop poln snega. Že to je bilo umestno, da se ni upoštevala želja Poličanov, ki so dobri poznavalci svojega terena. Sedaj, ko niso še končana dela, uporabljajo za vožnjo teren, ki zelo ovira nekdanji promet. Zato so upravičene želje in prošnje Poličanov, da ne bi bili odrezani od ostale doline. (»Tabore«, 5. XI.)

Maribor preko nedelje

Maribor, 6. novembra
Smo sredi nove sezone. O tem pričajo številne društvene prireditve.

Dvajsetletnico Jugoslavije
so snoči slovesno in prisrčno proslavili mornarji, stanujoči v Mariboru, združeni v Združenju bivših mornarjev Pri Novem svetu so se v lepem številu zbrali s svojci, da proslave 20letnico Jugoslavije ob spominu na revolucionarne dogodke pred 20 leti na našem sinjem Jadranu. Proslavo je otvoril s toplimi pozdravnimi besedami zaslužni predsednik Združenja bivših mornarjev g. Josip Povodnik. Po pozdravu je v izčrpnem, temeljitim referatu prikazal razvoj in obseg znanega upora naših mornarjev v Boki Kotorski, ki je bil predznamenje naše narodne svobode. Omenjal je primer »Viribus Unitis« in priložil še polno zanimivih podrobnosti. Za svoja izvajanja je bil deležen topliga priznanja navzočih bivših mornarjev, ki so preživeli snoči lep tovariški večer v spominih na zgodovinske dogodke pred 20 leti ob našem morju.

Maistrovi borci
pa so imeli snoči v vseh prostorih Narodnega doma svoj krasno uspešni družabni večer, ki je privabil številne prijatelje te agilne organizacije. Odmevala je ubrana naša pesem, ob marljivem sviranju godbe se je razvilo živahno razpoloženje, ki je združilo zveste tovaršice Maistrovce na lepo uspelem večeru katerega čisti dobitek gre v podporne svrhe revnih Maistrovih borcev. Vrtilim organizatorjem večera gre častno priznanje in pohvala.

Učitelji sreza Maribor desni breg
so zborovali večeraj v osnovni šoli v Studencih. Zborovanje, ki je bilo polnoštevilno obiskano je vodil predsednik šolski upravitelj šima Petrovič iz Marije Device v Brezju. V svojem situacijskem poročilu je poudaril, da so učiteljske vrste v srezu Maribor desni breg kompaktne, da številno članstva narašča in da svetovni na-

zori posameznikov učiteljskih vrst ne razdvajajo. Tajnik učitelj Miloš Ledinek iz Tezna je naglašal, da ima organizacija največ zaslug v razvoju šolstva. Po poročilih tajnika in blagajnika je predlagal šolski upravitelj Kašpar v imenu nadzorstva blagajnik učitelju Džuri iz Radvanja razrešeno, ki je bila soglasno sprejeta. Prebitek blagajne izkazuje 2.513 din v društveno razsodišče so bili izvojeni Zorn, Hriberšek, Črnko, Vranc, Martelanova in Čeh. G. Komiler in Vranc sta podala svoje osebne vtise s pedagoškega tedna v Ljubljani.

Slavje grafičarjev
V dvorani Delavske zbornice je bilo danes dopoldne spominsko in slavnostno zborovanje mariborskega grafičnega delavstva ob 70letnici obstoja in delovanja grafične organizacije v Sloveniji. Po otvoritvenih besedah predsednika mariborskega pododseka Janka Duha je pevski zbor »Grafičari« ubrano odpel pozdravno pesem. Tajnik g. Janko Krajšek je očrtal delovanje organizacije ob naši severni meji. Mariborski pododsek šteje 150 članov. Iz poročila načelnika humanitarnega odseka Alojzija Škrabarja je razvidno, da je izdala mariborska organizacija grafičnih delavcev od leta 1921 do 1937 din 15.408.847 za svoje članstvo. Potem, ko sta še spregovorila predsednik prosvetnega pododseka Pavel Vokac in Anton Minočič za klub pomožnega delavstva grafične organizacije so sledili številni pozdravni govori. V imenu mariborske mestne občine je pozdravil magistratni ravnačelj Rodošek, v imenu Kluba mariborskih novinarjev Golouh. Kravos za Narodno strokovno zvezo Pirc J. v imenu Zveze kulturnih društev Čeh v imenu Delavske zbornice. Prerši za kulturno društvo »Vzajemnost« Horvat v imenu organizacije stavbinskih delavcev.

Pohorski dan,
ki je bil prvotno napovedan za 30. oktober in ki je bil preložen na današnjo nedeljo, je zbudil med Mariborčani veliko zanimanja in bi ga najbrž še bolj, če bi

Egon Ervin Kisch:
Reportaža
Poklical sem zavetišče za padla dekleta. »Ali smem obiskati zavod, da napišem poročilo?« — »Poročilo?« — »Da, poročilo za časnik.« — »Za božjo voljo, pri nas se vendar ni ničesar zgodilo. Kaj pa se naj bi zgodilo?« — »Ne, ne, rad bi samo napisal in poročal, kako je pri vas urejeno, kakšni so uspehi vaše vzgoje in tako dalje.« — »Ah, tako!« — Kamen, ki se je odvalil gospej ravnateljici od srca, je pridrel po telefonski žici do mene. — »Ampak o tem moram vendar vprašati Njeno ekscelenco gospo predsednico... Jutri vam odgovorim.«

Naslednji dan sem samo izvedel, da je bila sklicana nujna seja odbora, da se povetujejo, ali je moj obisk dopusten ali ne. Naslednje jutro so me obvestili, da smem priti v petek ob enajstih dopoldne. V zavodu so me sprejeli z vsemi častmi. Vratar mi je odprl in me vprašal z izbranimi besedami: »A imate kakšne papirje?« Ko sem rekel, da ne in ko je ljubeznivo hotel pred mojim nosom zapreti baročne duri, mi je padla v glavo misel, da sem to preprečil z duhapristnim vzklikom: »Naročil so me semkaj... Baročna vrata so se spet odprla in vratar je rekel ves prepaden: »Aha, vi ste tisti gospod od listov.« Priskimal sem, nakar je pripomnil: »Dane že čakajo na vas.«

je predstavil in me nato pokazal gospej predsednici. Njeni ekscelenci visokoročni gospej grafičarji Ciprijani Lobkovicovi, kakor tudi ostalim damam. Duhovni gospod mi je ponudil sedež in mi je dal razlagator. Pred vsem, je dejal, je res razveseljevo, da je tako mlad mož, kakršen sem jaz, že zapodadel resnost človekoljubnih prizadevanj — (dame so ljubeznivo priskimale) — in da sem voljan napisati poročilo o zavodu, kar je odbor na svoji zadnji seji soglasno odobril. Predvsem pa, je rekel, si dovolji v kratkih besedah poročati in me poučiti o smotirih zavoda.

Besede so morda res bile kratke, toda govor je bil tako dolg. Duhovni gospod me je poučil, da se greh ne bliža človeku v grizljivi obliki, temveč na najbolj ljubezniv način, — prijazno in prikupno. Presenečen nad hinavščino greha sem zmajal z glavo in pogledal dame: ali je res, kar se mi tu pripoveduje? Dame so priskimale. Gospod govornik mi je pričel razlagati, da je vsa ljubeznivost z vsemi objubljami greha samo krinka in da dekleta, ki se predajajo lahkotnemu življenju in s tem popolnoma upravičenemu preziru, namesto, da bi si kot služkinje ali kot tovarniške delavke priborile zavidljivo službo, doživijo tudi presenečenja, zlasti na stara leta. Da, jaz sem strmel. Kdo bi si bil to mislil! Toda, ker so dame spet sklonile glavo in priskimale, sem to moral hočeš nočeš verjeti.

Še hušje preziranje pa zaslužijo moški, ki so zmnoži takšne propalosti in grobosti, da se zgolj za svojo zabavo spuščajo v družbo z mladimi dekletki, ne da bi imeli namen, jih poročiti. Zdaj sem jaz bil tisti,

Pavel Heričko

pečar

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 7. novembra ob 4. pop. iz kapelice mestnega pokopališča na Pobrežju.

MARIBOR, 6. novembra 1938.

ZALUJOČI OSTALI

za Faniko, kar se predznosti tiče? Ne! Zavpila je proti meni!

— Te péro, Egone! Ali imaš kakšno cigareto? Tu ne dobimo nobenega čika... Kasarniška Katica pa jo je kar prekinita!

— Ti, Egon, kaj dela moj poročnik? Čujem, da je zapustil garnizijo...

Betka je bila edina, ki je spodobno — kakor vselej — upoštevala dejanski stan in okolje in mi je samo naročila:

— Pozdravi tovaršice v brazilski kavarni in jim povej, da bom v štirinajstih dneh spet pri njih...

Vsi ti pozdravi so me pikro zadel. Gospe odbornice so bile pa takšne, da bi bile takoj zrele za zavod deklet, padlih iz oblakov, če bi kje tak zavod imeli. Prva, ki je spet prišla do besede, je bila Njena ekscelenca gospa predsednica. Rekla mi je z glasom, v katerem sem čutil groenlandski mraz, kakor Gavrilankar silno ogorčenje in kakor Egejsko morje globoko zaničevanje:

— Gospod, ni se vam treba dalje truditi! Tako podobno je v vseh naših sobah... S temi besedami sem bil odpuščen.

Prodaj
Poceni odprodaja

2.000 barov snežik
Itev. 35—36 din 39
Itev. 37—38 din 49
Itev. 39—40 din 53

Za »Tretroje snežike 70 do 80 odstot. popust. Trgovci popust.

Veletgovina s čevlji
ALEKSANDER OBLAT
St. Petra c. 18, tel. 24-35.
362-6

INSERIRAJ
V "JUTRU"